

1940000 1918

Taxa plătită în numerar, conf. ord. Dir. Rom. P. T. T. No. 49844 din 1939.

Inscris la tribunal sub No. 80/1939

Sâmbătă 2 Decembrie 1939

Vol. I. No. 112

1654 On. Biblioteca Palatului Cultural

Arad

TRIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2
Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida „Astrei Bănățene”

CUVINTE REGALE

„Am astăzi o mărturisire de făcut, o mărturisire care sunt sigur că tuturor Ardelenilor le va merge drept la inimă; ființa Mea culturală, substratul omenesc al sufletului Meu, este un produs indirect al «Astrei» căci este un produs al dascălilor Ardealului.

„Temelia culturii Mele românești a venit în praful dășagilor dascălului Cionca din regiunea Sibiu-Rășinari.

„Adăpat la marile credințe naționale ale Mitropolitului Șaguna, l'a infiltrat în sufletul Suveranului României de astăzi idealul că Românii sunt un singur Neam nedespărțit în veci.”

M. S. REGELE CAROL II.

aniversare

Alba-Iulia

- 1 Decembrie 1918 -

De ziua cea mare

Dr. ALEXANDRU MARTA
Președinte Regal al Ținutului Timiș

...măram a douăzecișuina aniversarea marea Unire. O prăznuim și o prăznuim întotdeauna, căci ea ne dă, tuturor românilor, ziua de cea mai bucurie senină și nu-i va scădea și puterea ei de exaltare românească nici odată și în nici o vitregie să nu veni peste noi.

Nume devenit sfânt în viața politică a Românilor ardeleni. De acest nume se leagă amintiri triste dar înălțătoare, mărețe și hotărâtoare pentru Neamul nostru. - In Alba Iulia, intră triumfător la 1 Nov. 1599, Voievodul Mihai Viteazul, unind sub scutul său Ardealul cu Muntenia, iar peste un an în 1600, adaugă la stăpânirea sa și Moldova. Românii transilvăneni s'au bucurat văzându-se sub un Craiu român, — de viața lor, și dela care așteptau eliberarea de sub jugul sclăviei. Iată de ce la intronizarea stăpânirii românești iobagii valahi, au căutat să răzbuie suferințele seculare, dărâmandu-și nemeșimea. Făceau românii și acuma ceea ce făcuseră la 1487 pe muntele Bobâlna, la 1514 sub Doja și ceea ce vor face în repetate rânduri și după 1599. Toate luptele politice ale noastre au avut un singur scop: reintroducerea Românilor în vechile drepturi, avute încă înainte de Ștefan cel Sfânt. Pentru acest drept încalcăt de Unguri au suferit martiri, un nesfârșit pomelnic de mucenici. Stări nenorocite, iobagi trași pe roată, ori legați de stânci pradă vulturilor, sau atârând în spânzurători —, iată un palid aspect din „Historia de rebus Transilvanicis”, a lui Wolfgang Bethlen.

Se părea că suferințelor noastre li-s'a pus capăt la 1599, având Domn pe Mihai. Și azi ne cuprind o sfântă emoție, când cetim diplomele anului 1600. „Nos Michael Valahiae Transalpiniae Voivoda, Sacrae Caes. Regiaeque Maiestatis Consiliarius, per Transilvaniam Locumtenens...”

Frumosul vis s'a destrămat. Iar în tradiția poporului român transilvănean, mai dăinuiește și azi trista amintire a ucigașului „Bașca”.

Firul muceniciei noastre e se deapănă mai departe.

Pe scena din Alba Iulia apare Ursu Horia. Frângerea pe roată dela Alba Iulia din 1785, nu descurajează pe ardeleni. Nici deportarea Moților în ținuturile insalubre ale Panciovei. Din contră. Sufletul omului oștă și persecutat se oștește în așteptarea zilei de mâine. Spectrul lui Horia neliniștește nobilimea maghiară mult timp. Amintirea lui e încă vie în tradiția poporului ardelen.

In vremurile de grea cumpănă, când opresiunea maghiară dela începutul secolului 19, se desvâluia în cea mai crudă fază, mulți dintre noi și-au întărit convingerea în izbânda dreptății refugându-se sub umbra stejarului dela Tebea și ascultând freacăta frunziorilor cari spuneau tragedia eroului din Albac.

Și iar s'au rostogolit ani peste ani. Procesul milenar s'a terminat. Epilogul se desfășură la 1 Dec. 1918, tot la Alba Iulia. Au trecut de atunci 21 ani. Văd convoiul nesfârșit de Români, îmbrăcați în haine de sărbătoare, urcând Golgota trecutului nostru. Și mi s'au și azi în urechi sentința:

„Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți, la Alba Iulia, în ziua de 18 Nov. (1 Decembrie) 1918, decretează unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea Națională proclamă îndosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre.”

Era sentința inapelabilă a unui proces de 1000 ani.

NICOLAE ILIEȘIU

Dr. EMIL TIERANU
Șef-primarul municipiului Timișoara

Din nou 1 Decembrie.

Ziua sfântă a întregirii neamului românesc, prin jurământul unanim al ardelenilor și bănățenilor, la Alba-Iulia, în 1918.

Sărbătoare săpată adânc în sufletul fiecăruia dintre noi, zi de bucurie și de înălțare sufletească, dar și de serioasă scrutare a conștiințelor.

Încercările grele prin care trece România Unită la această aniversare de praznic, întesc și mai mult focul viu al iubirei noastre de Patrie.

Primejdia dela hotare răsclește adânc sentimentele noastre patriotice. Această primejdie ne poruncește să fim gata de sacrificiul suprem, în orice clipă, pentru Țară și Rege!

Ziua de 1 Decembrie 1918 a fost examenul prestat de ardeleni și bănățeni, prin care au dat dovada maturității lor politice și naționale. Generația de atunci, atâta câtă mai trăește azi, și generația ridicată de atunci până azi, nu uită că Unirea s'a făcut — pentru a nu se sfărâma niciodată!

Dr. Emil Tieranu
Șef-primarul municipiului Timișoara

Dr. Alexandru Marta
Președinte Regal al Ținutului Timiș

Unirea noastră

de Alex. Hodos

...urile vorbesc rar, la răstimpuri
 Siate, cristalizând într-o clipă de
 zică vor, așteptările unei tăceri de
 Radici. Viața noastră nu-i decât o ve-
 ntr'o înlanțuire a generațiilor.
 crece din mână în mână și vreme-
 purtătorii ei. Numai flacăra, ca-
 luminează, ne leagă pe toți, în-
 du-ne destinul. Noi crainicii
 toarelor prefaceri, n'am fost de-
 uterniciții înaintașilor noștri, cari
 utut să strige, fiindcă glasul le-a
 busit, n'au putut să meargă,
 glesnele le-au fost prinse în cătu-
 putut să se îmbrățișeze căci bra-
 au fost zdrobite Soarta ne-a ales
 pantăm pentru ei. Voința noastră
 plinit porunca lor. Am fost caecu-
 testamentari ai Istoriei. Strămășii
 ar viața lor rămâne...
 ne-am înfățișat la Alba-Iulia, în
 1 Decembrie 1918, trecând pe
 orțile biruinței lui Mihai Viteazul,
 ca cetății, care a văzut frângerea
 a lui Horia. O sută de mii de
 in straie albe, veniți de pretutin-
 înviații din morți la judecata din
 au răsărit din toate satele româ-
 ale Ardealului, ca și cum s'ar fi
 și și-ar fi dat întâlnire laolaltă, de
 de timp, ostașii fără noroc ai lui
 încercii neînvinși ai lui Iancu, clă-
 tătuții și ingenunchiați din poezia
 tăviai și Ńge. Toți au fost prezenți
 arearea răzbuțătoare a dreptății îm-
 Umbrele lor ne-au binecuvântat
 au arătat calea. Ei s'au ridicat și
 apturile lor a izbucnit urarea a-
 rinzătoare: „Trăisă România”

Unirea noastră a însemnat mai mult
 un vot al autodeterminării, cu re-
 carea înviorii acordate popoarelor,
 decide singure asupra viitorului
 regirea hotarelor românești n'a
 dintr'o tocmeală purtată la masa
 a conferinței de pace, ci de adre-
 in conștiința desrobită a unor as-
 milenare. Numai acele înfăptuiri
 iau ființă și pot să dureze, cari,
 înainte de a se închea în tipare
 Sporale, s'au plămădit din vis și din
 Publiță, din nădejdi stropite cu sân-
 din simțire vie, ca o anticipare a
 tei de justiție, invocată la fierare
 Noi, Românii, așa ne-am întâlnit
 eas Patrie. Dreptul nostru a în-
 găzurile morții, înainte de a se
 ure într'o realitate întemeiată. Tai-
 arenciunii noastre nu încapă în
 ea niciunei revizuirii. Eternitatea
 e întoarce înapoi...

...apt de elementară dreptate și re-
 istorică — așa s'a înfățișat uni-
 silvanică și așa va rămâne în
 tate. Fiindcă s'a întemeiat pe un
 piu sacru, recunoscut ca atare de
 lumea, chiar de cărtorii de odini-
 de dreptul popoarelor de a dispune
 de soarta lor. Și fiindcă a mai fost
 înșită și peșluito cu a ciment
 ructibil — sângele sutelor de mii
 omâni care au luptat și au murit
 în triumful dreptății neamului.
 i Horia a fost cruntă peste măsură
 ei. Ne-a chinut și ne-a orosit se-
 arându-l. Ne-a așezat la o încru-
 de drumuri, de lumi și de credin-
 oate puhoaiete, toate durerile și
 asupririle au trecut pe aici. Le-am
 și am rezistat. Destinul care
 aruncat în mijlocul primejdiilor
 eșante, ne-a dăruit și virtuțile care
 ocrotească și să ne păstreze.
 o misiune în lume pe are trebuie
 plinim până la capăt. Unirea e
 un popas pe drumul împlinirii.
 am istoria popoarelor numai apa-
 o cărnuesc oamenii, tot astfel și
 lor vital e o creație a destinului.
 plantele ne creșe și nu trăsesc de-

O pagină inedită din istoria desrobirii Banatului

Din ce bani au fost acoperite primele cheltuieli ale introducerii stăpânirii românești la Timișoara

După prăbușirea Monarhiei austro-ungare și destrămarea frontierelor, Timișoara a fost cel dintâi centru românesc al acestui imperiu habsburgic de unde s'a dat alarma luptelor naționale pentru desrobirea neamului nostru din Banat. În dimineața zilei de 31 Octombrie 1918 s'a constituit aici sub președinția unchiului meu dr. Aurel Cosma cel dintâi consiliu național și cea dintâi gardă națională, primul fiind un organism politic de reprezentare și de luptă a intereselor naționale, iar garda fiind pusă la dispoziția consiliului ca un instrument de executare a hotărîrilor lui, ea având în același timp și sarcina de a menține ordinea în toată regiunea. Consiliul național s'a compus din cele mai reprezentative figuri românești cari erau în clipa aceea la Timișoara, iar garda națională era alcătuită din ofițeri și ostașii înapoiați de pe front. Aceste două organisme erau aici în Banat cele dintâi nucleie de viață administrativă și de stăpânire românească. Ele n'au avut însă o existență lungă, deoarece armata sârbească a intrat la Timișoara în Duminea de 17 Noiembrie 1918 și imediat a dispus dizolvarea tuturor consiliilor și garzilor naționale.

Timișoara a stat sub ocupație sârbească mai bine de opt luni de zile, deoarece ultimele formațiuni militare ale armatei sârbești au părăsit orașul abia în Duminea din 27 Iulie 1919, fiind înlocuite de un comandament militar francez în frunte cu generalul Tournadre, care însă n'avea la dispoziția sa aici nici un efectiv de forță militară. A doua zi dimineața, adică în ziua de Luni 28 Iulie 1919, dr. Aurel Cosma înțelegându-se în prealabil cu generalul francez și având dispoziția Consiliului Dirigent dela Sibiu, s'a prezentat împreună cu generalul de Tournadre atât la Prefectura județului, cât și la Primăria orașului, luând în stăpânire românească toată administrația. După aceea, în calitate sa de cel dintâi prefect român al județului Timiș-Torontal și al orașului Timișoara, a lansat o proclamație către populație, și a luat imediat măsuri pentru organizarea autorităților românești. Primii jandarmi români au intrat la Timișoara abia în seara zilei de Joi, iar armata română și-a făcut intrarea triumfală în Duminea de 3 August 1919. Deci o săptămână întreagă Timișoara a stat fără efective militare și fără forță publică suficientă pentru nevoile unui oraș atât de mare. Datorită numai disciplinei și încrederei acestei populații față de primul prefect român, care exercita singur și discreționar puterea executivă, s'a putut menține ordinea și liniștea.

Greutățile începutului erau simțite mai cu seamă prin faptul că Sârbii, înainte de plecarea lor, au dus din Timișoara tot inventarul public, mobilierul și arhivele autorităților, obiecte de muzeu și de laboratorii, dar mai ales toți banii ce se aflau la percepții sau în alte casierii publice. Imi aduc aminte, că în momentul când l-am însoțit pe unchiul meu dr. Aurel Cosma la Prefectura ca să ia în primire administrația județului, nu s'a afla în tot edificiul nici o mobilă, încât a fost nevoit să se instaleze în mod provizor în biroul primarului, care a scăpat ca prin minune de sub ochiziție. S'au mai putut salva în ultimele zile ale ocupației sârbești și câteva șepuri de pe canalul Bega, cari încă nu putuseră părăsi portul Timișoara și cari erau încărcate cu diferite obiecte și mobile din inventarul public. Salvarea acestora s'a făcut prin o ingenioasă măsură luată de d. dr. Gheorghe Dobrin, prefectul Lugojului, la stăruința și cu înțelegerea prealabilă a unchiului meu. Se știe că lângă Lugoj este un stavilar la canalul ce leagă Bega cu Timișul, construit pe vremuri pentru a nivela apele acestor două fluvii în cazuri de inundații. Prefectul dr. Gheorghe Dobrin a dat ordin ca să se manevreze acest stavilar astfel încât apele Begheiului să treacă în Timiș. Rezultatul a fost că la Timișoara canalul Bega a secat, iar șepurile s'au potmolit. Populația a fost bucurată câteva zile că putea prinde peștii ce se svârcoleau pe fundurile albiilor, iar Românii se bucurau că le-a rămas măcar o mică parte din cele ce intenționau Sârbii să ducă cu ei.

Problema cea mai arzătoare era însă găsirea mijloacelor bănești pentru acoperirea primelei cheltuieli ale introducerii administrației românești. La 1 August erau scadente salariile și pensiile funcționarilor publici, ori era o chestiune de prestigiu național ca stăpânirea noastră să fie inaugurată prin dovădirea unui bun spirit de gospodărie. Aici este locul să amintesc despre devotamentul unor funcționari, cari cu riscul celor mai grave consecințe au reușit să salveze de sub urmărirea Sârbilor peste două milioane de coroane, ca după aceea să le pună la dispoziția administrației românești. Este vorba de funcționarii financiarî Zoltan Szöcs și Iosif Frits dela casieria publică și Pavel Soos și Petru Pechtold dela percepție, cărora pentru fapta lor li s'au adus mulțumiri oficiale și de presă. Iată cum s'au întâmplat lucrurile. În vremea aceea Fabrica de tutun din Timișoara avea un credit deschis la Casieria Statului până la concurența unei sume mai mari

asupra căreia putea să dispună în mod liber. Astfel ceruse Viliam Benkő, directorul acestei fabrici, o sumă mai importantă în contul creditului, iar cu vreo o săptămână înainte de plecarea armatei sârbești, el a restituit prin percepție 2.280.000 coroane. Această sumă restituită nu s'a introdus în registrele casieriei, deși adevărul de primire fusese eliberată Fabricii de tutun. Toată lumea știa că Sârbii vor părăsi peste câteva zile Timișoara și acestor funcționari financiarî le era teamă să nu ducă cu ei Sârbii și suma încasată dela Fabrica de tutun. Conform unei înțelegeri prealabile intervenită între Zoltan Szöcs șeful casieriei și al percepției de Stat, între Iosif Frits consilier și controlor, precum și între Pavel Soos și Petru Pechtold funcționari superiori ai percepției, această sumă de 2.280.000 coroane a fost îngropată în mod provizor în pivnița casei particulare a lui Petru Pechtold, iar Zoltan Szöcs și Pavel Soos au fost delegați să se prezinte și să-i raporteze despre fapt unchiului meu despre care se știa că după plecarea Sârbilor va lua în primire ca prefect administrația județului și a orașului. Aceștia i-au declarat unchiului meu că în clipa când se va instala ca prefect va avea la dispoziția sa suma de 2.280.000 coroane cu care va putea plăti la 1 August pe funcționari și pensionari, ca lumea să nu sufere nimic, iar Statul român să-și înceapă viața sa la Timișoara cu întronarea ordinei, căci Sârbii cari dețineau până atunci puterea nu plăteau exact pe funcționari și pe pensionari. În ziua de 29 Iulie 1919 cei doi funcționari se prezintă la Primărie, unde își avea dr. Aurel Cosma biroul său de prefect, și li pun pe masă suma ascunsă, ca să dispună asupra ei. Deoarece însă această sumă era compusă numai din bilete de câte zece mii de coroane și din lipsă de bani mărunți nu se puteau plăti funcționarii, Pavel Soos și Petru Pechtold au fost trimiși la Arad cu un automobil și cu gardă franceză ca să schimbe biletele la „Osztrák Magyar Bank” sucursala Arad, care mai funcționa încă. Nici aci nu s'au aflat bani mărunți. Suma a fost însăfârșit schimbată la Banca Victoria din Arad. Din cauza acestor întârzieri, la cari s'au mai adăugat și seria defectelor de mașină, automobilul încărcat cu bani s'a înapoiat la Timișoara abia în dimineața zilei de Sâmbătă 2 August când suma a fost înregistrată la Casieria Statului ca încasată dela Fabrica de tutun, pătindu-se în aceeași zi și toți funcționarii și pensionarii. A doua zi, în Duminea de 3 August, populația a aclamat cu mare însuflețire intrarea armatei române la Timișoara. Drept răsplăt pentru această faptă, care a fost dată ca piidă opiniei publice prin ordinul Nr. 79/1919 al prefectului dr. Aurel Cosma, funcționarii financiarî cari au salvat pe seama Statului român o sumă de peste două milioane de coroane, au primit prin ordinul Nr. 13349/1919 al Consiliului Dirigent un premiu neînsemnat de opt sute Lei, aducându-li-se totodată și mulțumiri prin adresa Nr. 40064/1919 din 20 Octombrie 1919 a Administrației Financiare din Timișoara. Unii din ei și azi mai trăiesc printre noi, modești, dar mândri de fapta lor.

Aurel Cosma

Unirea, simbolul dreptății

cât în regiunile anume sortite lor, apoi nici neamurile nu pot exista decât pe pământurile frământate îndelung cu sudoarea lor și în care și-au înfipt în adâncimi de veacuri rădăcinile lor de sânge. Undeva, deasupra timpurilor și lumilor, se toarce filmul existenței tuturor popoarelor.

Spațiul vital românesc, în cuprinsul frontierelor noastre, nu e rezultatul unor cuceriri samavolnice ci expresia curată a ființei neamului românesc. Nu am cutropit pe alții, ci pământul acesta ne-a zămislit pe noi după chipul și asemănarea lui.

Nedreptățile vremurilor ne-au cutropit pe noi și ne-au umilit. Până ce a sosit ziua dreptății care trebuia să vină: Unirea tuturor Românilor pe pământul lor.

În spațiul nostru vital s'au infiltrat în cursul veacurilor mici grupări de alte neamuri. Dealtfel, în părțile acestea ale Europei amestecarea neamurilor e consecința firească a frământărilor istorice. În cadrul României, minoritarii sunt astfel frații noștri cu cari am trăit și am suferit împreună. Nimeni nu-i supără în dezvoltarea lor firească. Noi nu vrem

să-i desnaționalizăm ca să ne înmulțim artificial: Neamul românesc se înmulțește natural, mai mult decât toți ceilalți! Numai cei slabi și puținî recurg la metodele cărora am fost expuși noi odinioară.

Unirea noastră s'a făcut în bună parte și cu consimțământul minorităților, ca și consolidarea Țării. Încât aniversarea ei poate să fie reculegere și mulțumire pentru toți.

Serbarea de acum se face în împrejurări care-i dau o însemnătate specială. În bătrâna Europă s'au aprins iar primejdiile. Numai uniți și puternici vom putea face față evenimentelor din afară. O mare comunitate națională, încheată dintr'o mare dragoste de Țară, bazată pe disciplină și dreptate, constituie azi, însăși esența României.

În jurul M. S. Regelui Carol al II-lea, intruparea puterii și a înțelepciunii, soldat și diplomat, învățat și gospodar, națiunea unanimă e o piramidă de granit de are să sfarmă toate valurile.

Amintirea Unirii trebuie să fie un izvor viu de încredere în viitorul tot mai strălucit al Neamului românesc.

Liviu Rebreanu

Fostul cancelar Scheidemann care n'a vrut să semneze tratatul dela Versailles a încetat din viață

Copenhaga, 1. (Rador). — FILIP SCHEIDEMANN, FOST CANCELAR GERMAN DUPĂ RĂZBOIUL MONDIAL, FOST DEPUTAT SOCIALIST, A ÎNCETAT DIN VIAȚA ÎN VÂRSTĂ DE 74 DE ANI. SCHEIDEMANN A DEMISIONAT ÎN 1920 DELA POSTUL DE CANCELAR, DIN CAUZA CĂ N'A VRUT SĂ SEMNEZE TRATATUL DELA VERSAILLES.

Legile și oamenii

Divorțul și
noul cod civil

Dela 1 Martie viitor intră în vigoare noul cod comercial și noul cod civil. Acesta din urmă va produce mai multe discuții deoarece aplicarea sa este mai întinsă, el cuprinzând și regulamentul în general, întreaga viață, începând dela naștere și până după moartea omului.

Actele de stare civilă, de pildă, sunt din acest domeniu. Iar după ultimul act de stare civilă al cuiva începe procedura cea mai interesantă pentru succesori: moștenirea și deschiderea ei.

Codul comercial reglementează o ramură mai restrânsă de drept: actele și faptele de comerț, condițiile și soiul societăților precum și modul lor de constituire și funcționare, etc.

În legătură cu codul civil, discuțiile sunt foarte vii, — după cum era și de prevăzut, — deoarece contopirea în noul cod a legislației civile din Vechiul Regat cu cea din Transilvania, tocmai fiindcă comporta o mare și delicată problemă s'a tot amânat timp de douăzeci de ani, dela Unirea până acum.

În Bucovina s'a extins nu de mult codul civil român, fără a se mai admite vreun compromis. Nu știm ce s'a făcut cu instituția cărții funduare, pe care codul civil din Vechiul Regat nu o cunoaște. Asupra acestei chestiuni vom reveni.

Deocamdată să trecem puțin peste durerile pe cari le va avea colegiul avocaților, de înfruntat în noul an legislativ.

Noul cod nu admite în materie de divorț reprezentarea prin avocat. Adecă, dacă cineva este dela țară și îi vine peste patință a se prezenta la fiecare desbateră, el va pierde toată procedura până la care a ajuns. Avocații pot fi numai sfătuitori, simpli asistenți în timpul întregii proceduri a divorțului. Condițiile atât de operante ale articolului 77 sunt complet ignorate. Adecă, nu se va mai putea soma pentru restabilirea domiciliului conjugal ca apoi, dacă soțul pârât va sta nepăsător la bunele intenții ale soțului reclamant, acesta din urmă să poată cere și obține fără piedici divorțul și să a poată trece în altă căsătorie.

Noul cod a ținut socoteala de doctrina catolică, care este cât se poate de severă în această materie și nu admite deloc divorțul; ea are aplicare integrală în legislația civilă italiană. La noi totuși se admite divorțul, dar greutățile sunt întrevăzute de pe acum.

Logic și omenesc ar fi ca după ce s'au chinuit o pereche de oameni în menajul lor, să li se ușureze sarcina în timpul procedurii divorț, fără martori cari în definitiv nu pot face procesul sufletesc unui menaj ajuns în impas.

Dacă nu se admite asistența avocatului, ar trebui omiși și martorii, fiindcă fără avocat va fi o greutate de neînvinș pentru administrarea justiției.

Iată o mică fațetă din dispozițiile noului cod. Nu stăruim asupra prejudiciilor pe care le vor avea avocații odată cu punerea în aplicare a noului cod.

Vom reveni — pe cât timpul și spațiul ne-o va permite — și cu alte note pe marginea inovațiilor noului cod civil.

Controlul mărilor
și comerțul neutrilor

În lupta, pe care submarinele germane au dus-o împotriva vaselor de comerț, întâlnite în raza lor de acțiune, ele au scufundat și un mare număr de vase neutre. După date recente, dela începutul ostilităților, au fost scufundate 32 de vase neutre, însumând laolaltă 82.461 tone. Repartizate pe țări, pierderile sunt acestea: Danemarca a pierdut trei vase cu un tonaj total de 12.558 tone. Finlanda 5 vase cu o deplasare de 8716 tone, Olanda 2 vase cu 8387 tone, Norvegia 9 vase, totalizând 20.001 tone; Polonia 2 vase cu o deplasare de 3.004 tone Suedia 7 vase cu o deplasare de 11.110 tone, iar Grecia 4 vase cu un total de 9.555 tone.

Cifrele acestea au fost date acum vreo zece zile. De atunci vasele neutre au mai înregistrat pierderi. Nu mai departe decât zilele trecute a fost scufundat vasul olandez de pasageri, „Simon Bolivar” cu o capacitate de 8309 tone, iar o săptămână după aceea s'au scufundat în aceleași condițiuni vasul italian „Grazia” și vasul jugoslav

„Carica Milica”, de 3000 tone.

Se pare că, războiul dus de submarinele germane se va accentua și mai mult. Așa, cel puțin, susțin ziarele suedeze, care declară că Germania va întreprinde, în curând, un războiu submarin nelimitat împotriva vaselor neutre, scufundându-le fără avertisment prealabil. Prin aceste repetate atingeri ale comerțului neutrilor, multe state au fost păgubite. Se poate vedea aci și una din cauzele care au dus la eşuarea negocierilor dintre Reich și Suedia. Printre altele, Germanii au cerut Suediei să înceteze orice comerț cu Franța și Anglia. După „Daily Telegraph”, Germanii au afirmat că foarte curând Suedia va fi pusă în imposibilitate de a mai face comerț cu Anglia, din cauza submarinelor germane.

Dealtfel, chiar oficiosul german, „Völkischer Beobachter” anunță o înăsprire a războiului submarin împotriva vaselor neutre, arătând că, în ultimele săptămâni, furniturile de lemne spre „anumite porturi neutre” au sporit considerabil,

transporturile fiind făcute de vase neutre spre a înșela vigilența vaselor de război germane. Mai departe, ziarul suedez declară că Germania permite aprovizionarea vaselor neutre, dar nu și a porturilor britanice. Deși cele scrise de ziarul german pot fi luate drept declarații oficiale, ele trebuie par să-le confirme. Germania, voind să riposteze la blocada puterilor aliate, și voind să oblige statele neutre la o cetare a comerțului lor cu Anglia, lovește în libertatea comerțului neutrilor.

Nu se poate ști cât de eficace va fi controlul german și, mai ales, dacă el va putea exercita nestingherit de forțe navale aliate. S'a văzut doar că, datorită măsurilor luate, activitatea submarinelor germane a fost considerabil redusă. În cazul acesta se va întâmpla, probabil, la fel.

Rămâne, însă, lezarea intereselor statelor neutre, lezare, care, s'a văzut în cazul Suediei, nu rămâne fără urmări.

Ion Bădoiu

Ruperea relațiilor
diplomatice între
U.R.S.S. și Finlanda

Statele Unite își oferă mediația
Discursul d-lui Molotov. Anglia și Franța acuzate
de d. Stalin pentru provocarea războiului

Washington, 1 (Rador). — Stefani: În unele cercuri politice, se afirmă că ambasadorul Statelor Unite la Moscova, care ia înapoiat de curând în capitala sovietică după o vizită la Helsinki, ar fi fost însărcinat să ofere mediația în vederea unui acord între cele două părți.

Washington, 1 (Rador). — D. Hull a anunțat că guvernul Statelor Unite e gata să-și ofere bunele oficii în diferențel fino-sovietic, dacă cele două guverne ar accepta.

TRUPELE ROȘII AȘTEAPTA
SA RĂSPUNDA.

Moscova, 1 (Rador). — Postul de radio Moscova a anunțat Miercuri seara: Trupele staționate la frontiera finlandeză arată o dorință vie de a răspunde la provocarea bandiților finlandezi, printr'un atac distrugător. Suntem convinși că soldații și lucrătorii finlandezi vor veni alături de trupele roșii înțeleapta politică a guvernului sovietic a făcut ca armata noastră să fie de neînvinș.

U. R. S. S. ÎȘI RETRAGE
REPREZENTANȚII DIPLOMATICI
DELA HELSINKI

HELSINKI, 1 (Rador). — Agentia Reuter anunță că în urma ruperii relațiilor diplomatice cu Finlanda ministrul

Sovietelor la Helsinki și atașatul comercial sovietic au fost rechemati la Moscova.

D. Stalin acuză

MOSCOVA, 1 (RADOR). — REUTER: INTR'U DECLARAȚIE FĂCUTĂ ZIARULUI „PRAVDA”, D. STALIN ACUZĂ FRANȚA ȘI ANGLIA CĂ SUNT VINOVAȚE DE ATACUL RĂZBOIULUI ÎN TIMPUL CEL MAI SCURT, AR UȘURA POZIȚIA TUTUROR ȚĂRILOR ȘI NAȚIUNILOR.

Ruperea relațiilor
diplomatice

Moscova, 1 (Rador). — Miercuri la ora 22.30, guvernul sovietic, prin intermediul d-lui Potemkin, vicecomisarul afacerilor străine, a remis ministrului Finlandei la Moscova o notă, în care guvernul sovietic anunță hotărârea sa de a rupe relațiile diplomatice cu Finlanda. Până la acea oră, comisariatul afacerilor străine nu primise încă răspunsul Finlandei la nota lui Molotov din 28 Noemvrie. La miezul nopții, Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al afacerilor străine, a rostit o cuvântare la radio.

Din răspunsul finlandez reiese că Finlanda are intenția să țină și în viitor Leningrad sub presiunea trupelor finlandeze.

Guvernul finlandez nevoind deci să rupă relațiile cu imperiaștii, nu vrea să întrețină relații normale cu URSS și nu e dispus să țină seamă de prevederile pactului de neagresiune dintre URSS și Finlanda.

În fața noilor provocări finlandeze, guvernul sovietic consideră deci ca indicată următoarele măsuri:

1. Dnunțarea ce a fost comunicată pactului de neagresiune.

2. Ruperea relațiilor diplomatice.

3. Un ordin dat armatei și flotei de a fi gata pentru orice surpriză din partea trupelor finlandeze și de a răspunde cu armele la orice provocare.

S'a răspândit în străinătate șovonul căre dușmanii Sovietelor că URSS ar urmări să cucerească Finlanda și că ea nu trebuie intenții războinice. Acest șovon este absurd și răuvoitor. URSS n'are asemenea intenții. Ea este dimpotrivă dispusă pentru a restabili relații bune cu Finlanda, să acorde concesiuni teritoriale în anumite părți ale Careliei locuite exclusiv de finlandezi. În acest scop, este însă necesar ca poziția guvernului finlandez față de URSS să nu fie ostilă, ci amicală.

Între altele Finlanda a pretins că URSS ar urmări să se amestece în afacerile interne. În această privință, guvernul sovietic subliniază că recunoaște Finlanda ca stat independent în ce privește politica ei externă și internă. Poporul finlandez trebuie însă să hotărască politica sa internă și externă. Popoarele Uniunii Sovietelor vor ura și în viitor ca poporul finlandez să aibă posibilitatea să se desvolte printr'o evoluție liberă și independentă.

În schimb, URSS nu poate renunța la datoria de a asigura propria sa securitate și în special aceea a Leningradului. Tocmai această securitate a fost singurul scop al recentelor negocieri. URSS nu poate admite ca securitatea sa să depindă de reaua voință a guvernului actual finlandez.

În ce privește Sovietele, ele nu se îndoiesc, că o soluție pozitivă a acestei chestiuni, ar putea stabili bazele unei noi amiciții între URSS și Finlanda.

Discursul d-lui Molotov

Moscova, 1. (Rador). — D. N. B.: D. Molotov a rostit Miercuri la miezul nopții o cuvântare cu privire la criza sovieto-finlandeză. Cercurile politice califică această cuvântare drept un ultim apel în favoarea unei soluționări pașnice a conflictului.

D. Molotov a declarat între altele: „Atitudinea ostilă a guvernului finlandez actual față de URSS a împus guvernului sovietic o serie de măsuri urgente menite să apere securitatea statului. Guvernul sovietic a dus în ultimele două luni negocieri cu Finlanda în legătură cu anumite propuneri scoțite de guvernul sovietic ca un minimum necesar să apere frontierele URSS

și în special să asigure securitatea orașului Leningrad.

Concesiunile făcute de guvernul sovietic și negocierile nu au avut vre'un rezultat. Convocările unei clici militare finlandeze au fost înregistrate. La frontieră s'a tras asupra unor unități ale armatei roșii. Încercările guvernului sovietic de a atrage atenția asupra gravității repetării unor asemenea provocări n'au avut niciun succes în Finlanda, ci au condus dimpotrivă la noi incidente de frontieră. Guvernul finlandez a respins net propunerile sovietice și a contestat insolent atacul unui detașament de artilerie finlandez contra trupelor sovietice.

Citiți în pagina 12-a
telegramele privitoare
la conflictul
deslănuțit între
URSS și Finlanda

Decembrie 1918

„Posthume, Posthume, fugaces anni labuntur“

scutul Consiliului Național Român a pus viața și averea, populația Ardeal și Banat.

„Gărzilor naționale organizate la iuteală, au solvat

— în Bănat — Nestorul avocaților români, domnul dr. Petre Cornea, sub scutul — și în numele

— secția pentru Valea Carasului — calitate de președinte, cu o energie extraordinară, un deosebit tact și o

caracteristică acestui mare și bătrân, — a contribuit în mod hotărât la restabilirea liniștii și calmarea

— turburate pentru un moment — de forța și de tricolorul românesc falfăia

— așa din senin — sfârșitul unei Noembrie 1918, ne-am redus sub ocupație sârbească.

— zărele românești — cari scăpau din mâinile sârbești — am aflat de marea

— care urma să se țină — la 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia.

— se răspândise cu iuteală fulgurantă. Lumea e gata de plecare.

— Timișoara — Arad — Sibiu. Celelalte regiuni erau în pă-

— până la Mureș — la capul podului dela Săvărsin.

— 1 Decembrie 1918, — la Timișoara. Aici un detașament

— ne-a luat în primă — mobilizat și blocat în Cafeneaua

— din fața gării. — noaptea, am demonstrat că-

— „Deșteaptă-te Române“ și albe — naționale.

— 1 Decembrie 1918 — pe — cari totuși, au reușit să ajungă

— se întorceau acasă — liberi și noi să plecăm.

— de sublimă a rămas în sufletele — memoria adunării dela Alba-

— pe atât de ardușită a fost pentru — hotărârea luată acolo

— „de ordine“ ale ocupanților — înăspriți, mai ales față de noi —

— comandanți ai „Gărzilor Naționale“ — în timp de iarnă, pe căi clandestine

— să evităm o deportare în Albania — tot tot discrimina rerum” — am

— la Sibiu. — războiul mondial se terminase. Nu

— al nostru. Armata română înainta — Tisa, pentruca mai târziu să ocu-

— capitala opresorilor noștri de ve-

— se sculară să ne vremurească traiul, — dușmani aveam pe lume

— ni-l cereau anume — Să li-l dăm.

— nestrămutați strămoșii, — cu arma în mâini au stat

— au văzut și munți de oase — de sânge râuri roșii,

Jertfele de ieri și de azi

Clopotele cetății istorice își trimit glas de aramă vestitor de mare praznic peste țară, trezind munții, răscolind văile și ecoul lor se prelungește din păduri carpatine în sufletul cutremurat al nației.

Sub gene bătrâne, lacrimile opreliștilor străvechi se luminează de bucuria nouă, repetată an de an, la fiecare 1 Decembrie, zi în care s'a pecetluit prin jurământ întregirea neamului.

Destinul nostru eroic, poartă peste veacuri semnul jertfelor mari și se pare, că el ne urmărește în viitor, cerându-ne pentru păstrarea integrității noastre aceleas sacrificii.

Oasele albe risipite în pământul nostru bogat au scris testamentul istoriei românești, transmitându-l generațiilor de azi și de mâine cu porunca jertfii totale pentru el.

Dărzenia ostașului român incremenit la granițe acum, ne dă certitudinea că testamentul strămosesc e păstrat cu aceeaș sfințenie.

Deaceea, ațățările vrăjmașe nu întunecă nimbul serbării de azi, care ne prilejuește o clipă de calmă reculegere.

Regele, mare și puternic, Națiunea, încrezătoare în înțelepciunea Lui și în bunătatea Dumnezeuului străbunilor noștri sunt pietrele de hotar cari străjue România veșnică, nebiruită.

GRUIA FLORUȚIU

Orăștia și Unirea dela Alba-Iulia

La unirea dela 1 Decembrie 1918, a contribuit jertfa cea mare adusă în războiul de soldatul român, care a dărâmat granițele nedrepte, — dar și caracterul național, intact al provinciilor venite la obârșie în urma pregătirii masselor în revoluțiile anterioare.

Orăștia și ținutul ei au participat, bine pregătite sufletește, prin un mare număr de reprezentanți, la Alba Iulia, dând expresie voinței naționale nesiliți de nimeni, hotărând Unirea cu patria-mamă! — Se știe că după decretarea pasivității politice a românilor ardeleni și bătăneții întâmpinată anexării voinicice a Ardealului la Ungaria prin dualismul dela 1867, d. dr. Aurel Vlad dând expresie noului curent care cersa pela începutul acestui secol intrarea în Parlamentul dela Budapesta în scopul unei lupte deschise cu unghurii, a candidat la 1903, pe cont propriu, în contra cuvântului de ordine al partidului național-român și a izbucit să se aleagă în circumscripția hunedoreană Dobra, ajutat de conducătorii și poporul ținutului în frunte cu protopop Ios. Morariu, pr. Șuiaga, Munteanu A., Leșnican A., Oprean, Herbai, Hohoi, Orbonaș s. a., — fiind astfel întâiul naționalist român

din Ardeal care a intrat în Parlamentul din Budapesta dela 1867 încoace.

Această victorie dela Dobra, de acum 36 ani, a d-lui Aurel Vlad, a fost — după cum se știe — începutul unei generale activități politice naționale românești în Ardealul robit, determinându-și conducerea partidului național-român să denunțe pasivitatea politică și să înceapă lupta care nu s'a mai sfârșit decât la 1918, cu proclamația rostită de d. dr. Alex. Vaida-Voevod în Parlament, că românii se desfac de Ungaria și cu pecetluirea — apoi — a acestei proclamații la 1 Decembrie, în adunarea Unirii dela Alba Iulia!

Orăștia, a avut din cele mai vechi timpuri pe propagandiștii săi naționaliști și culturali, în frunte cu dr. Avram de Tincu, dr. Ioan Mihu, protopop Moța, dr. Aurel Vlad, Ioan Mihaiu, dr. Aurel Munteanu, dr. Dobo, dr. Oprea, I. Vulcu, inv. Baicu, Branga, Fleșeriu s. a., socotiți ca precursorii unirii, ținând trează conștiința națională și pregătind „nația“, pentru ziua cea mare a Unirii, prin adunări, biserice, școală, și ziarele locale în frunte cu marea gazetă „Libertatea“!

Dr. Eugen Munteanu

O notă târzie...

Declarațiile ministrului Finlandei la Londra

Londra, 1 (Rador). — Ministerul Finlandei la Londra a făcut următoarea declarație reprezentantului agenției Reuter:

Ministrul Finlandei la Moscova a reușit să predea guvernului sovietic nota de răspuns a guvernului finlandez, câteva ore după ce Sovietele rupseseră relațiile

diplomatice. În notă se oferea retragerea trupelor dela frontieră, până dincolo de bătaia artileriei din Leningrad, astfel ca să nu mai poată fi vorba de o amenințare a acestui oraș. Finlandezii sunt gata să prezinte diferendul unei comisii de conciliere și la nevoie unei arbitrări neutrale.

Polonezi condamnați la moarte

Varșovia, 1. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite:

Tribunalul special din Bromberg a condamnat la moarte doi polonezi cari asasinaseră două persoane de origine etnică germană.

În timpul dezbaterilor s'a dovedit că polonii au asasinat numai la Bromberg 1200 persoane de origine etnică germană, printre care: femei, bătrâni și copii mici.

În unul din cazuri, 200 de bărbați și femei

germani au fost duși în interiorul țării de poliția polonă. Printre ei se afla și un bătrân de 80 de ani, care a murit pe șosea, compact sleit de puter. Polonul Wroblewski a maltrat pe bătrân și l-a rănit atât de brutal cu călcăile cizmelor, încât bietul om a murit în scurt timp. O femeie care era de față a rugat pe ucigaș să albească mila de bătrân, dar a fost și ea amenințată cu moartea. Ucigașul a scotoicit apoi prin buzunarele victimei, dar n'a găsit decât 10 zloti.

Mortiere cu bătaie de 30 km. fabricate de „Skoda“

BRUXELLES, 1 (RADOR). — „GAZETTE“ ANUNȚĂ CĂ UZINELE „SKODA“ FABRICA ACTUALMENTE PENTRU GERMANIA PE LÂNGĂ TUNURI ȘI OBUZIERE DE 470 MM ȘI MORTIERE DE 520 MM, CARE POT TRAGE PANĂ LA 30 KM.

Comunicat francez

Paris, 1 (Rador). — Comunicatul oficial francez din 30 Noembrie anunță: Nimic de semnalat.

GENERALUL GORT, comandantul trupelor engleze pe frontul francez împreună cu generalul Gamelin

Italia are sub drapel 860 mii oameni

Roma, 1 (Rador). — Un comunicat oficial anunță că armata italiană actualmente sub drapel se ridică la 860.000 oameni cu toate permisele și concediile.

Puncte de frontieră din Finlanda ocupate de trupele Sovietice

Helsinki, 1. (Rador.) — Postul de radio Helsinki anunță că 13 avioane au bombardat cartierele de sud ale orașului Helsinki. La ora 11 alte 4 avioane au fost văzute, dar au fost abuzate de apărarea antiaeriană.

Pe coasta mării s'au auzit trageri de artilerie. Bombele incendiare aruncate asupra orașului Viipuri au provocat incendii. În regiunea de frontieră, firele telefonice au fost tăiate. Au fost aruncate 50 de grenade. Unele puncte ale frontierei au fost ocupate de trupele sovietice. Bombele aruncate asupra aerodromului Malm au căzut la 400 metri de clădirile administrației, fără a face victime.

Postul de radio sfătuiește populația să nu rămâne pe străzi în timpul alarmelor. Învățătorii sunt sfătuiți să aibă grijă de copii. La ora 11.15, nu se observa la Helsinki nici cel mai mic semn de panică. Femeile și copiii se pregăteau să evacueze orașul cu autobuzurile.

Inspectarea gărzilor naționale din Hălmagiu-Arad

Timișoara, 1. — D. colonel Nicolae Madancovici, comandantul Gărzilor naționale din Ținutul Timiș, însoțit de d. Nicolae Galetara, secretarul comandamentului, a plecat în trupașă comună Hălmagiu-Arad, pentru a inspecta formațiile gărzilor naționale locale.

Șeful germanilor în America vinovat

New York, 1 (Rador). — Curtea cu apel a găsit vinovat pe Kuhn, șeful administrației germane-americane. El poartă pedeapsă de 30 de ani închisoare.

Jurământul de credință

Deodată cu așezarea nouilor orânduiri constituționale în țară, s'a întocmit și formula de jurământ însoțitoare, care are menirea a pecetlui întru credință, ascultarea și urmarea prescripțiilor regulamentare anunțate în respectivele legiuri.

Plecând dela adaosul „Așa să-mi ajute Dumnezeu” care încheia formula, voi căuta reconstituirea originii dumnezeiești a jurământului, citând versetele mai concludente din Sf. Scriptură, în credința că și legiuitorul i-a atribuit același caracter divin.

Cel care este mai demn de încrederea noastră, este Dumnezeu fiindcă „Drumul este mare, Sionul este plin de judecată și de dreptate, Domnul este judecătorul, El este căpetenia, împăratul, El ne va mântui (Isaia 33, 32), sau „zice Domnul: voi face judecata dreptar și dreptatea cumpănă și voi judeca nu după înfățișarea, din afară, ci întru dreptate judecând” (Isaia 3, 28—32). Spre a demonstra adevărarea făgăduințelor sale și pentru a nu se desminti pe sine, „Dumnezeu când a dat făgăduință lui Avram, de vreme ce n'avea pe cine să jure, mai mare care, s'a jurat pe sine însuși, zicând: cu adevărat te voi binecuvânta și înmulțind te voi înmulți, iar Dumnezeu voind să arate moștenitorilor făgăduinței, nestrămutarea hotărârii lui, a pus la mijloc jurământul.” (Evrei 6, 13—17). E de prisos a neîndoi de nerespectarea cuvântului dat de Dumnezeu patriarhilor poporului izraelitean. Urmând exemplul Domnului, poporul Său având neștirbită nădejde în îndeplinirea întocmai a revelatei Legi mozaice, s'a jurat pe Lege și Dădătorul ei, oridecâte ori era chemat așa adevărită temeinicia afirmațiilor „pentru că oamenii se jură pe cel mai mare și jurământurile o chează și sfârșitul oricărei neînțelegeri.” (Evrei, 6, 16). Că a fost astfel, ne-o dovedește însuși mai marele arhieru Caiafa care din inaltul for de judecată, a încercat probitatea declarațiilor Mântuitorului despre sine, zicând: „jure-te pe Dumnezeu să ne spui nouă de ești Fiul lui Dumnezeu?” (Matei, 23, 63), pentru a nu mai cita și altele.

Dar în decursul veacurilor evrei s'au abătut dela însemnătatea inițiată a jurământului întrebându-l alt sistem precum și alt obiectiv al lui, căutând a se eschiva dela jurământul adevărat, mințind pe ochi, pe cap, cer, pământ, timp, etc., inaugurând pe nesimțite jurământul strâmb, împotriva caruia prorocii și învățătorii s'au sesizat la timp, condamându-l: „Să nu jurați strâmb pe numele Domnului” (Lev. 19, 12) și „nici pe cer ca este scaunul Meu — zice Domnul — nici pe pământ că este așternutul picioarelor Mele” (Isaia 66,1). Mântuitorul Isus Hristos observând generalizarea acestui obicei, i-a interzis cu desăvârșire: „Să nu jurați strâmb ci să ții jurământele Sale, înaintea Domnului: Eu vă spun să nu vă jurați nici pe cer nici pe pământ... nici pe Ierusalim... nici pe capul tău fiind că nu poți să faci un fir de păr, de aceia cuvântul tău să fie: da ce este da, nu ce este nu, iar ce este mai mult, dela „cel rău este” (Mat. 5, 33—37). Fariseilor și cărturarilor fățarnici și povățuitori orbi le zice: „Vai vouă care ziceți: cel se se va jura pe timpul nu-i nimic dator, dar cel ce se va jura pe aurul templului, este dator: nebuni și orbi! Ce este mai mare aurul sau templul care sfințește aurul? „Celor cari se depărtează dela cuvintele sale și rățesc cu mintea din căile tale le zice: „Că m'am jurat în inima mea: nu vor intra odihna mea cei cari sunt neascultări!” (Evrei 3, 11). Nu numai Mântuitorul, ci și apostolii s'au pătruns adânc de respectarea cuvântului făgăduit și în special apostolul Pavel în călătoriile misionare pe la diferitele comunități zicea:

„... M'am purtat cu ușurință oare față de voi așa înât la mine cuvântul da — da să iasă nu — nu? Pe Dumnezeu cel credincios! Căci Fiul lui Dumnezeu n'avea în el da și ba, ci numai da”! „Chemând pe Dumnezeu mărturie sufletului său”, pentru diferitele întâmplări neprevăzute dar justificate, în raportul cu enoriile creștine înființate de el” (II. Cr. 1, 17—23.)

Reimprospătându-ne cele de mai sus, și îndreptându-ne privirile către trecutul neamului nostru, născut în leagănul doctrinei creștine, vom constata că 'n sufletul-i bun s'a sălășluit deapururi sentimentele alese de oameni, dreptate și adevăr, rezultând al supunerii blânde față de Drumul Isus Hristos. Conduc, prin vitregia timpurilor de năvăliri păgâne, de domnitori destoinici, înmiesmați în biblica înțelepciune și iubire de neam până la jertfirea de sine, cu apostolică râvnă au cătorit în nemurire, bisericuțe de aur, în substratul spiritual al românimii... Stăpânitori vremelnici

Exemplul dela Chișineu-Criș

Câteva însemnări pe marginea activității societății culturale „Lyra”

Arad, 1. — Societatea culturală Lyra — de sub prezidenția d-lui Ștefan Popovici — din Chișineu-Criș, despre care s'a vorbit numai bine, a luat ființă în anul 1932, din inițiativa intelectualilor români de acolo. Scopul societății este de a propaga ideia națională prin toate mijloacele posibile și cari stau la îndemâna unor oameni ce vor să muncească cu drag pentru propășirea națiunii sale. Pentru ajungerea scopurilor sale, societatea „Lyra” și-a repartizat activitatea în mai multe direcții, înființând pentru fiecare câte-o secție aparte.

Prima și cea mai importantă secție a societății „Lyra” este corul, care prin concertele, șezători și spectacolele ce le organizează, urmărește popularizarea cântecelor românești pe granița de Vest a țării, ținând în același timp trează d. gostea pentru cântecul românesc. Fi cum este condus corul societății și calitatea lui, au fost apreciate prin chemarea lui în fața microfonului posturilor noastre de radioemisiune și în fața M. Sale Regelui. Corul, condus de învățătorul Gheorghe Ruja, ia parte la toate manifestările românești și la toate sărbătorile naționale din regiunea învecinată.

Tot în cadrul societății a fost organizată o secție specială a cărei menire este ajutorarea elevilor săraci cu alimente, haine etc. În distribuirea ajutoarelor de îmbrăcăminte, doamnele membre ale acestei secții, urmăresc împământarea portului național.

În ultimul timp această secție a colecționat suma de 7000 lei pe care a destinat-o suportării cheltuielilor pentru confecționarea hainelor străjerești. Secția este condusă de d-na Emilia Onea.

Reînvierea portului național nu este urmărită numai prin daniile de îmbrăcăminte făcute de către secția de binefacere a societății, ci mai mult de secția de țesătorie, care lucrează articole de îmbrăcăminte, exclusiv în motive naționale. Secția, după cum e și natural, nu se rezumă numai la îmbrăcăminte, ci lucrează și covoare și alte țesături menite să dea un aspect cât mai frumos și cât mai românesc locuințelor și gospodăriilor din partea locului. De pe urma activității acestei secții, societatea dispune de o frumoasă colecție de costume naționale, cari sunt folosite la toate ocaziunile. Această secție a donat, recent, pentru armată 35 pulovere, 25 fulare, 10 perochi mănusi. Secția este condusă de d-na Emi-

lia Cristea, ajutată de d-nele Onea, Adamovici, Ardelean, Tisu Ispravnic, Sfetcu, Ruja, Moraru, Brad, Petrescu și Ludaie. Secția literară a societății, condusă de d. Ludaie, a pregătit diferitele serbări și șezători organizate de către societate. Secția sportivă de sub conducerea d-lui Ioan Ardelean, din cauza evenimentelor internaționale, nu a avut o activitate mai intens, rezumându-se numai la excursii cu caracter local. În general examinată, activitatea societății „Lyra” descrisă aci pe scurt, este de natură a face mândrie intelectualilor cari au inițiat-o și o conduc fiind un demn exemplu și pentru celelalte comunități din județul nostru.

Gh. Merica

Noii baze aeriene ale Statelor Unite

Newyork, 1 (Rador). — D. N. transmite: Marina americană a stabilit opt noi baze aeriene pe coasta Statelor Unite în regiunea Atlanticului precum și în Cuba și Porto-Rico pentru exercitarea controlului în legătură menținerea neutralității.

Naufragiul de pe „Jonian” debarcat în Anglia

Londra, 1 (Rador). — Un grup de 38 ofițeri și marinari de pe vapor „Jonian” care s'a scufundat, Miercuri dimineața în largul coastei de răsărit Angliei, a fost debarcat în cursul serii de un vapor de război într'un port pe coasta de Nord-Est.

Alt deputat comunist francez arestat

PARIS, 1 (Rador). — Deputatul comunist Florimond Zonte a fost arestat joi dimineața când eșea după ședința din camera deputaților.

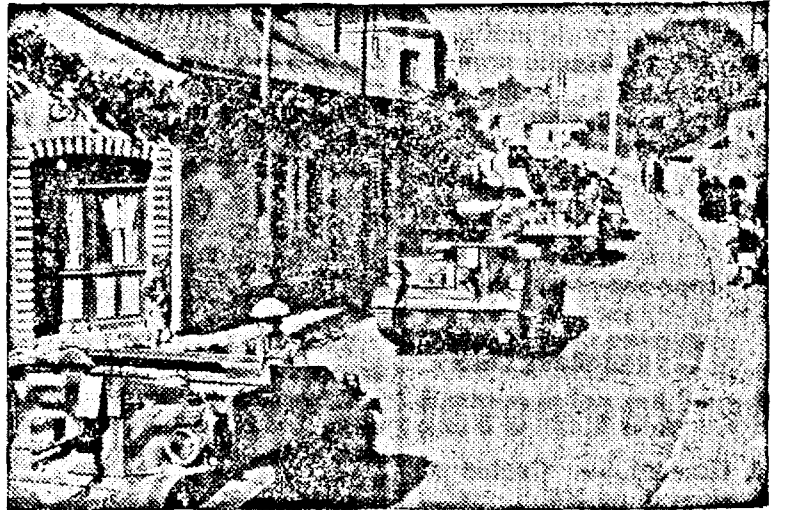
Japonia nu recunoaște

Angliei dreptul de a confiscă mărfurile germane de export

TOKIO, 1 (RADOR). — AGENȚIA ROMEI ANUNȚĂ CĂ MINISTERUL DE EXTERNE JAPONEZ A FĂCUT CUNOSCUT AMBASADORULUI MARII BRITANII LA TOKIO CĂ JAPONIA NU POATE RECUNOAȘTE DREPTUL MAREI BRITANII DE A CONFISCA MĂRFURILE GERMANE DE EXPORT.

P. S. S. Nifon Criveanul ales mitropolit și arhiepiscop al Olteniei, Râmnicului și Severinului

București, 30 (SIR). — Azi a avut loc alegerea mitropolitului și arhiepiscopului Olteniei, Râmnicului și Severinului. A prezidat patriarhul Nicodim. Au fost prezenți consilierii regali dr. Angelescu, Nic. Iorga, C. Argetoianu. Trecându-se la vot, după despușerea scrutinului, s'a obținut următorul rezultat: Din 147 votanți au obținut P. S. S. Episcopul Nifon Criveanul 120, arhimandritul Scriban 6, Tit Simendria 3, Galațion Gordun 5, Emilian Antal 2, Episcop Leu 2, Episcop Ciopron 1. A fost proclamat de Mitropolit ales Nifon Criveanul.

Trupe motorizate engleze îndreptându-se spre frontul de Vest

La Vârșet, în anul Unirii...

...ine, anul Unirii dela Alba-Iulia m'a
 ...a Vârșet.
 ...va speriați, că n'am să mă laud cu
 ...ce isprăvi. Eu nu eram un factor
 ...ul acela — de altfel nici azi nu sunt
 ...aflam abia în clasa cincea a liceului
 ...pe care am terminat-o, cu o cori-
 ...matematici, în vara anului următor.
 ...măte lucruri am înțeles totuși, din
 ...vremilor de atunci, încă în timpul
 ...de exemplu cum stau fronturile.
 ...mai ales de epuizarea totală a arma-
 ...centrale și ceteam prin ziare despre
 ...ofensivă dela Sud, a aliaților.
 ...Octombrie 1918 — a două lună de
 ...școlare — Tisa Pișta a fost ucis la
 ...sta. Atunci s'au deschis zăgazurile
 ...libertăților. Gazetele noastre națio-
 ...dela Arad și dela Sibiu, ca și „Li-
 ...veneratului părinte Moța dela
 ...au reapărut toate. Iar la Vârșet —
 ...rămână nici ai noștri mai pe jos —
 ...să tipărească părintele P. Bizerea
 ...stei (azi în Deta), împreună cu vred-
 ...vățător Patrachie Râmneantu din
 ...ajuns de mai multe ori și pe deplin
 ...deputat și senator în România Mare)
 ...ta „Opinca”.
 ...„Opinca” în zeci de mii de exem-
 ...prin satele din jurul Vârșetului. Ni-
 ...i abona, dar pica la toată lumea de
 ...pe săptămână în casă. Și, însufle-
 ...scriau gazetele de a Arad și Sibiu, dar
 ...tot mai însuflețită era „Opinca” cea
 ...dela Vârșet.
 ...și simțit ea, sărăcuța, că Vârșetul și
 ...să de sate românești de prin prejur
 ...sortite să rămână într'un spațiu geo-
 ...căruda-i zicem azi „Banatul jugo-
 ...Cine știe...
 ...„Opinca” îndemna, în toate numerele
 ...de toate fețele, la unire și tot anunța
 ...area spre Ardeal a armatei româ-
 ...are evident că avea să vină și la
 ...conform tratatului dintre aliați
 ...tul român eliberator, căruia punc-
 ...nd-Estic i se fixase prin acest tratat
 ...influența Tisei cu Dunărea.
 ...mă la venirea armatei românești,
 ...așteptam armata franceză, care,
 ...în victorie vijelioasă dela Sud, nu
 ...avea rezistențe în fața ei. Era, sp-
 ...mea, numai chestie de timp până
 ...area armatei franceze la Panciova,
 ...erica-Albă, la Vârșet, la Becicherec,
 ...cupe spre Nord tot Banatul, asigu-
 ...omâniei.
 ...o bună zi s'a și aflat că vine în
 ...Vârșet trenul cu armata elibera-
 ...franceză. Românimea dimprejur a
 ...t la oraș cu mic, cu mare, pentru
 ...aceia. Coșteiu, a venit cu fanfara
 ...alte comune, cu corurile, Peronul și
 ...gării erau numai mândreață de lu-
 ...omânească, o variată îmbinare de
 ...și de porturi, dela pustă și dela
 ...îmbinare care face farmecul a-
 ...înstrăinat colț de țară româ-
 ...deodată, iată trenul...
 ...ensa multime de români — fiindcă
 ...nații nici nu veniseră la gară, atât
 ...tun verosimil era că bucuria va fi
 ...ru alții — a izbucnit în urale la ve-
 ...uniformei necunoscute, care, în-
 ...orice caz nu era a armatei lui
 ...cătărăamă, unica cunoscută până
 ...prin partea locului.
 ...nfara dela Coștei începu să cânte
 ...selleza”, corurile la fel. Țăranii
 ...au învățat textul original al im-
 ...și cântau acum... franțuzește.
 ...armata din tren era emoționată.
 ...andantul — ce grad o fi avut,
 ...zezeu știe, că nu era cu stele, ca 'n
 ...ta lui Franțcățăramă — s'a
 ...os din tren, și-a pregătit o ținută
 ...ială, ca pentru primire și aștepta
 ...mine cântăreții, ca să se poată de-
 ...normal tot ritualul primirii.
 ...nd au terminat cântăreții, coman-
 ...a 'nceput un discurs... pe sâr-
 ...în acest moment, lucrurile au înce-
 ...se cam schimbe. Lumea în'ele-
 ...că nu-i pentru cine se pregătește,
 ...triu cine se nimerește, a 'nceput a
 ...ștația. Satele au plecat spre ve-
 ...lor, iar populația sârbească din

oraș, aflând ce armată de ocupație e în
 gară, a schimbat repede populația ro-
 mânească, plecată de acolo...

„Opinca” și-a mai continuat un timp
 apariția, agitând de acum înainte ex-
 clusiv pentru participarea la Alba-Iu-
 lia. De 1 Decembrie 1918, însă foarte
 puțini români din aretul acela s'au pu-
 tut strecura până 'n orașul Unirii

Intrerup, pentru moment, firul amin-
 tițiilor, spre a nota aici o impresie per-
 sonală asupra controverselor că perde-
 rea unei părți din Banat s'ar datora cu-
 tării, ori cutării om politic român.

Impresia mea este că în această per-
 dere, ca în atâtea acte din istorie, ha-
 zardul și-a avut partea lui de contribu-
 ție.

Armata sârbească era mult mai a-
 proape de pământul Banatului, decât
 armata română. Dacă armata română
 n'ar fi fost la depărtări atât de mari de
 Banat, sau dacă ar fi avut —
 (vorbesc absolut ipotetic, pentru că în
 mod practic teza nici nu putea fi
 pusă în acel timp) — posibilitatea de a
 ocupa Banatul înainte de intrarea tru-
 pelor sârbești, clauza referitoare la Ba-
 nat din tratatul de alianță al României
 ar fi fost respectată și ca punct per-
 fect valabil dintr'un tratat existent, și
 grație faptului împlinit. Faptul împlinit
 hazardul l-a trecut însă în lotul aliați-
 lor sârbi, și prin aceasta s'a ajuns la pe-
 nibilele discuții dela Paris, între noi și
 sârbi, cari, se știe, la început au ocupat

Banatul până la poarta Zamului, în spre
 Ardeal...

•
 Multe amintiri nu mai am din Vârșet-
 ul anului Unirii. Puținele ce-au mai ră-
 mas de spus, sunt foarte triste: preoți,
 dascăli și țărani de-ai noștri duși prin în-
 chisori ori spre Albania, un an școlar
 foarte baroc într'un oraș în care s'a mai
 învățat în ungurește cu toate că statul
 ungar se prăbușise, o molimă urâtă,
 „gripa spaniolă”, care a secerat multă
 lume prin părțile noastre — și tot mai
 rare gazete din părțile românești mai li-
 bere. Astea nu puteau intra în spre păr-
 țile noastre, fiindcă toate chemau oame-
 nii la Alba-Iulia.

•
 În toamna anului 1919, toți elevii români
 dela „Magyar királyi állami főreáliskola”
 din Vârșet, am trecut la carte românească
 la Timișoara.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii pe
 răposatul Avram Imbroane, care a luat
 după sine cele vreo două plutoane de elevi
 din Banatul de dincolo de „linia demarca-
 țională” (atunci nu se căzuse încă de acord
 asupra graniței definitive dintre noi și
 sârbi), le-a masat în fața primăriei, s'a ur-
 cat la primarul din acel timp, și i-a spus:

— Să-i numărăm, d-le primar. Câți vor
 fi, pe atâția-i plasăm prin internatele din
 oraș — pe che'țiala orașului.

Tribunul, care era foarte tranșant când
 era vorba de bănațenii lui „de dincolo” —
 ne-a făcut pe toți bursieri ai municipiului.
 Și mulți elevi români „de dincolo” și-au ter-
 minat și mai târziu studiile prin România,
 după sistemul tranșant al părintelui Im-
 broane.

George Luca

Producția de 1 Decembrie a teologilor arădani

Arad, 1. — Studenții Academiei Teo-
 logice din Arad în cadrul programului
 dela 1 Decembrie se vor produce cu bu-
 cata muzicală „Corul bandiților” din ce-
 lebra operă „Ernani” de Verdi. Corul va
 fi condus de studentul Ionel Brândașiu
 — un excelent dirijor, cu mari posibilită-
 ți muzicale. Corul va fi acompaniat de
 pian.

Un institut de reeducare profesională pentru accidentați

București, 1. — În programul de
 înfăptuirii al Casei Centrale a Asigurări-
 lor Sociale este prevăzută înființarea
 unui institut de reeducare profesională.

În acest institut ar urma să învețe o
 nouă meserie acei care au rămas invalizi
 în urma unui accident.

Până la înființarea acestui institut,
 asigurările sociale acordă invalizilor din
 câmpul muncii ajutoare bănești potrivit
 claselor de cotizare și pensii în raport cu
 gradul incapacității lor de muncă.

Un submarin al armatelor aliate stră-
 bate valurile Atlanticului.

Situația Finlandei discutată de Camera Comunelor

Gvernul britanic nu are
 înștiințări oficiale din partea
 Rusiei

Londra, 1 (Rador). — În ședința de
 Joi a camerei, maiorul Attlee a cerut
 primului ministru să dea lamuriri pri-
 vitor la evenimentele din Finlanda. D.
 Chamberlain a răspuns că guvernul bri-
 tanic a urmărit cu tot mai vie îngrijor-
 rare desfășurarea evenimentelor și a
 socotit tot mai greu de crezut că mă-
 suri strategice atât de cuprinzătoare și
 importante ca acelea propuse, ar fi ne-
 cesare pentru a apăra Uniunea Soviete-
 telor contra unei țări atât de mici ca
 Finlanda.

Câteva ore după discursul lui Molo-
 tov, la radio, în care a negat intenția
 Rusiei de a ataca Finlanda, Viipuri, Hel-
 sinki și alte centre au fost bombardate.
 Sunt și victime.

Guvernul britanic a aflat cu simpatie
 de propunerea de mediație făcută de mi-
 nistrul de externe al Statelor Unite. El
 regretă adânc acest nou atac contra
 unei mici țări independente, care va a-
 duce cu sine noi suferinți și pierderi de
 vieți nevinovate.

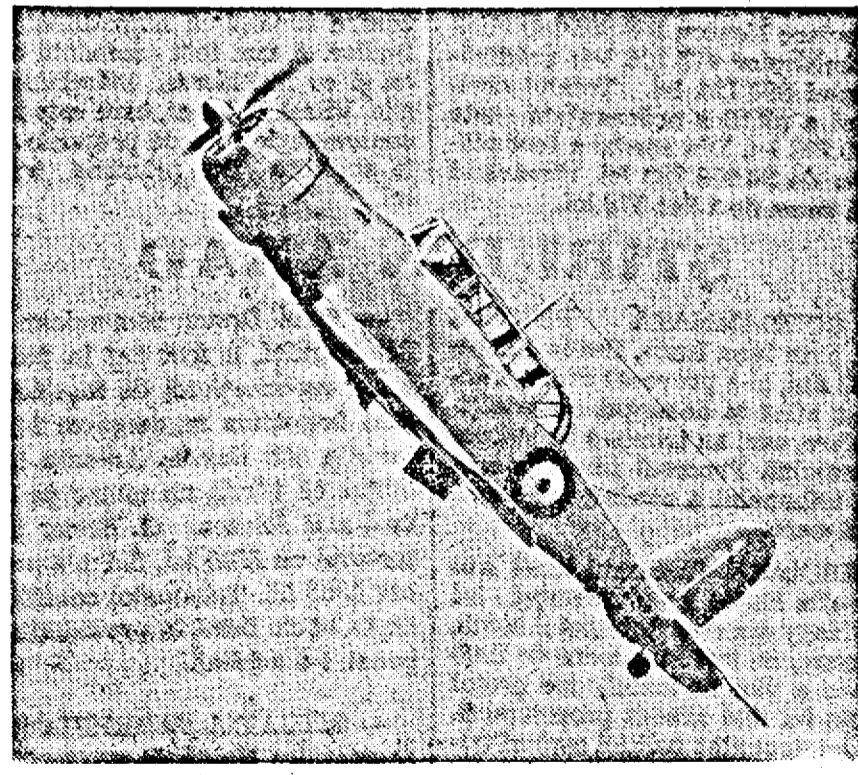
Apoi a spus că guvernul n'a primit
 nici o notă în care guvernul să-și fi mo-
 tivat agresiunea.

Rechemarea trupelor elvețiene lăsate la vatră

nu au nicio legătură cu situația internațio-
 nală. Este vorba numai de o primă etapă
 în instalarea serviciului de schimb între
 unitățile concentrate. Noule efective în-
 locuiesc formațiunile eliberate acum câteva
 zile.

Berna, 1. (Rador). — Corespondentul
 agenției DNB transmite:

În cercurile Consiliului Federal se declară
 că măsurile luate ieri de guvern, de a re-
 chema sub drapel trupele lăsate la vatră,

Un nou tip de avion de bombardament englez

Vine ! Vine !
„BROADWAY-TANASE”

Știri din Deva

ASOCIAȚIA GENERALĂ A PENSIONARILOR din județul Hunedoara, prezidată de d. A. Herbay, fost primar al orașului Deva, a fost convocată în adunare generală extraordinară pe ziua de 8 Dec. a. crt., ora 10 a. m. la sediul asociației, având ca singur obiect de discutat: înființarea unei organizații cooperatiste pe întreg județul Hunedoara. Având în vedere importanța acestei chestiuni, s'a făcut apel să participe cât mai mulți membri din Deva și din întreg județul. Cum în județul Hunedoara activitatea cooperatistă este încă în fază, iar în orașul Deva inexistentă, se observă un deosebit interes față de această mișcare din partea tuturor care-i cunosc forța economică, alături de organele oficiale care-i acordă tot sprijinul. D. inspector al cooperației, Ilie Logofătu depune toată străduința pentru reușită cauzei și va servi și în adunarea generală cu toate îndurările și instrucțiunile necesare.

— O FAPTĂ DE OM CINSTIT. Ispas Aron, primarul comunei Mihăești, găsim un portofel cu bani în sumă de 1200 lei, a publicat cu toba, pentru a se afla păgubaul. Acesta s'a și prezentat în persoana lui Petru Josau, care și-a primit banii pierduți, mulțumind primarului pentru fapta lui cinstită și creștinească.

— SERBARE ȘCOLARĂ. Recent elevii școlii normale de băieți, au dat o serbare străjerească în sala festivă a școlii. Numerosul public, care a umplut sala, a fost mulțumit pe deplin de felul compunerii și executării programului.

Mica publicitate

Caut domnișoară sau doamnă inteligentă, preferabilă pedagogă, la un elev cl. I primară, al prepara în orele după masă. Informațiuni: III, Str. Brâncoveanu 25, orele 14—15 p. m.

Copil de suflet, dau, în etate 8 ani, școlar eminent cu note printre cei mai buni, și din motive grele familiare nu pot al crește mai omenește, mai ales neavând mamă lângă el. Informațiuni la Adm. ziarului, condițiuni n'am.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzători de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

De închiriat o cameră și bucătărie într'un scuterain modern, în apropiere de Piața Unirii, la 1 Decembrie. L, Str. Aurel C. Popovici 10. (Din Bul. Tache Ionescu.)

Funcționară româncă cunoscând bine limbile germană și maghiară, 30 ani, caută post. Excelente referințe. Oferte la adresa: Sărbu Rozalia, Timișoara, Str. Trei Crai 19.

PRIMĂRIA BERZOVIA No. 2071—1939.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 20 Decembrie 1939, ora 11 se va ține în localul Primăriei Berzovia, licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru:

1. Instalarea camerei de baie la notariatul comunei.
2. Facerea gardului în jurul primăriei.
3. Transformarea și poditul remizei de pompe.
6. Facerea celor 6 perechi aripi geometrice, la primărie.

Valoarea lucrărilor este aceea înscrisă în deviz. Licităția se va ține în conformitate cu art. 88—110 din L. O. P. regulamentului O. C. L. și cu normele de licitații publicate în M. Of. No. 127—1931.

Concurenții cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă ofertă o garanție de 5 la sută din valoarea lucrării oferită.

Devizul și caietul de sarcini pot fi văzute zilnic în orele de serviciu Berzovia, la 26 Noembrie 1939. Notar, Alexandru Ghirța. Primar, Nicolae Pasca.

CRONICA ARADULUI

Din lipsă de materii prime fabrica de tricotaje din Arad concediază 600 muncitori

Arad, 1. — Lipsa materiilor prime în industria locală am semnalat-o acum câțva timp în corespondențele noastre. Tot atunci am arătat, că intrucât intervențiile cerute și făcute prin rezidența regală a ținutului Timiș, nu-și vor produce efectul, unele din inuștriile arădene vor fi nevoite să-și închidă porțile și să arunce în mizeria străzii nemiloase, muncitorii pe cari i-au hrănit până acum. Perspectivele aceste triste au început să se realizeze, printr-o măsură a fabricii de tricotaje din Arad, care a dat, pe ziua de 9 Decembrie, preaviz de concediere celor 600

muncitori ai săi. Preavizul este motivat prin lipsa de materii prime, ceiace înseamnă că fabrica de tricotaje își închide deocamdată porțile, ne mai având materiile prime pe care le prelucurează. Cu tot preavizul dat, se speră că în urma memoriilor făcute prin intermediul Inspectoratului Muncii, a Inspectoratului Industrial și a Camerei de Muncă din localitate, autoritățile competente vor putea asigura în curând, stocul de materii prime fabricii de tricotaje, astfel ca fabrica să-și poată relua lucrul și să smulgă mizeriei pe cei 600 muncitori.

Realizările primăriei Arad în primele 7 luni ale exercițiului bugetar

Arad, 1. — La serviciul financiar al primăriei au fost încheiate lucrările de totalizare a încasărilor și cheltuielilor efectuate în primele 7 luni ale exercițiului bugetar curent. Din centralizarea făcută, extragem următoarele date:

Venituri ordinare 19.361.179 lei (prevederi 45.645.500 lei); venituri extracordinare 10.472.080 lei (prevederi 10.725.800); venituri cu destinație specială 24.640.126 lei (prevederi 50.945.665); venite abaterului 2.577.146 lei (4.732.438); economia municipală 136.581 lei (1.061.500); hornăritul 752.576 lei (2.720.000); băile populare Neptun 999.260 lei (un milion); cimitirele 426.041 lei (733.000); grădiniaria orașului 411.605 lei (1.476.700).

Totalul încasărilor în primele 7 luni este de 59.776.594 lei, față de 119.040.603 lei, încasări prevăzute pe 12 luni.

Din realizările bugetare arătate mai sus, au fost cheltuite sumele ce urmează, prevederile fiind identice cu cele de la venituri: cheltuieli ordinare 21.893.272 lei; cheltuieli extraordinare 1.892.510 lei; cheltuieli cu destinație specială 8.990.363 lei; cheltuielile abaterului 1.288.329 lei; economia municipală 531.181 lei; hornărit 746.328 lei; băile populare Neptun 588.885 lei; cheltuielile cimitirelor 475.706 lei; grădiniaria orașului 893.724 lei. Totalul cheltuielilor și a plăților orordonate este de 37.300.298 lei. Din aceste a fost plătită suma de 36.058.720 lei, rămânând neplătită suma de 1.241.578 lei.

În momentul încheerii totalizării arătate mai sus, situația casieriei municipiului a fost următoarea: încasări 59.776.594 lei, plăți 36.058.720 lei, sold 23.717.874 lei. Bani în monedă diferită 15.111.754 lei iar în efecte de valoare 8.606.120 lei.

Examinată situația bugetară a primăriei și raportând încasările primelor 7 luni la totalul prevederilor pentru întreg anul, rezultă că încasările de până aci reprezintă un procent de 85, rămânând pentru restul lunilor, încasarea diferenței de 15%, pentru ca bugetul municipal să fie realizat complet.

Comercianți arădani amenințați pentru contravenții la legea împotriva speculei

Arad, 1. — Într-o recentă ședință a comisiei de stabilire a prețurilor, ce funcționează pe lângă conducerea ținutului Timiș, au fost desbătute și procesele verbale de contravenție, dresate împotriva unor comercianți și meseriași din Arad. În urma desbaterii au fost aplicate următoarele sancțiuni:

Nicolae Hoffman a fost amendat cu 30.000 lei și Eugen Hess, cu 10.000 lei, pentru scumpirea nejustificată a mărfurilor. A mai fost amendată cu 60.000 lei și cu închiderea măcelăriei pe 30 zile, Vilma Pakujai, care este la a doua contravenție față de prețurile maximele stabilite de primăria municipiului.

ȘTIRI DIN ARAD

— CONDAMNATA PENTRU AVORT. Prin luna Iunie, Ileana Linguar, de 33 ani, și-a provocat avort. Faptul a fost aflat și denunțat autorităților judiciare, cari au trimis-o în judecata tribunalului. Procesul fiind judecat Mercuri, tribunalul a condamnat-o la 6 luni închisoare.

— JUDICIARE. În cursul lunii August Rozalia Hajos a încredințat lui Arcadie Nagy din str. Tribunalu Axente, spre vânzare, un inel în valoare de 2000 lei. Acesta a vândut inelul, dar prețul încasat nu l-a mai predat proprietarei. Aceasta l-a denunțat poliției cerând trimiteră lui în judecată. Tribunalul judecând afacerea, l-a condamnat la 6 luni închisoare corecțională, 2000 lei amendă și 2000 lei despăgubiri.

— Geza Breier comerciant din str. Seminarului, a fost dat în judecată în urma reclamațiunii de înșelăciune, făcută împotriva sa de către Ioana Pinter din str. Calvin. Aceasta l-a încredințat să vândă un motor pe carea ea nu-l mai folosea. G. Breier a vândut motorul cu 6500 lei, dar n'a predat decât 4000 lei. Tribunalul considerând că fapta sa nu intră în prevederile codului penal, l-a achitat.

— SITUAȚIA FABRICILOR. Într-o consfătuire ținută la rezidența regală din Timișoara, a fost discutată și situația fabricilor situate pe teritoriul orașului și cari, din anumite motive ar trebui să se mute în interiorul țării. În urma discuțiilor avute, s'a decis, ca fabricile din Arad, să-și mențină și pe mai departe locurile actuale, deoarece prin mutarea lor numărul muncitorilor fără lucru ar spori într-o proporție considerabilă. În viitor însă, fabricile ce vor să se instaleze pe teritoriul orașului, vor trebui să respecte condițiunile impuse de legile în vigoare.

Apărarea contra gazelor aeriene

instrucțiuni pentru populația civilă
Legea A. A. T. (M. O. Nr. 55/6 III) art. 11 prevede obligativitatea de instrucție pasivă, 24 de ore pe an, pentru locuitorii țării, între 7—60 de ani.
Prefecția de județe și primăriile orașelor întocmit programele de instrucție după directivele date de Ministerul Aerului și Marinei, iar cursurile au început în luna Septembrie a. c.
Publicăm mai jos extras din instrucțiunile pentru protecția contra atacurilor aeriene.

1. Măsuri premergătoare.
Procurați-vă masca și trusa contra gazelor, după tipul admis de autorități și se găsesc la fabricile autorizate.
Învățați mănuiroa măștii și antrenându-vă în potrul ei, luând parte la exercițiile cursurilor organizate de autorități.
2. Măsuri de luat când s'a auzit semnal de alarmă (sunete prelungite de sirene clopote, etc.)

Învățați mănuiroa măștii și antrenându-vă în grabă la adăpostul cel mai apropiat.
3. Dacă v'a surprins un atac de gaze.
Să procedați așa cum spun instrucțiunile scrise pe capacul trusei de gaze aflată asupra oricărui locuitor și anume:
a) În caz de yperită (miros de muștar stropit verzui-bruni).
Spălați imediat pielea cu apă și săpun uscat bine și apoi pudrați cu praful de corură de var.
Vă desbrăcați imediat și hainele se vor fierbe într'un cazan (găleată) după care vor usca la aer curat.

Spălați-vă ochii cu o soluție slabă de hipermanganat de potasiu sau acid boric.
Beți un pahar cu apă caldă, în care pus o lingură de bicarbonat de sodiu.
Duceți-vă pentru vizitare și control primul post de ajutor sanitar.

b) În caz de fosgenare (miros de muștar sau fân stricat).
Stați liniștit și chemați medicul, iar dacă vă vine rău, luați următoarele măsuri:
Spălarea gurei și a nasului cu o soluție slabă de hipermanganat.

Să închitiți din trusa din gaze 2 perle ether (1—10 minute). Dacă nu au început vărsăturile, luați un pahar cu apă caldă.
Corpul portăreilor tribunalul Timișoara, rontal, din Timișoara.
Dos. No. 2783—1939.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

No. 19770 din 20 Noembrie 1939.
Se aduce la cunoștința publică că, baza deciselor No. 5327—1939 a Judecătorei L. Urbană, Timișoara și No. 5327—1939 al Judecătorei L. Urbană Timișoara, în cauza execuțională a hotărârii mărtoarei „Solidaritatea Bănăneană”, s. i. n. c., reprezentat prin dr. Pawl Friedländer, avocat din Timișoara, contra urmărilor pentru suma de 2490 Lei capital, interese de 5 și jum. sută, dela 1. II. 1939, Lei 798 spese, de stabilite și cele ce vor mai surveni, vor vinde prin licitație publică în ziua de 2 Dec. 1939 ora 12 a. m. în Timișoara, II., Str. Calea Dorobanților No. 2 obiectele sechestrate și anume: un credent mare, un credent combinat, una masă, 6 scaune, una masă rotundă, un otoman, 1 lustru, 2 perdele albe prețuri în 8400 Lei.

Conform art. 20 al Novelei din 1906 prezentă licitație se ordonă și în favoarea creditorilor, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 20 Noembrie 1939.
Portarel, (indescifrabil)

D. Constantinescu (ss).

PAȘUNEA COMUNALĂ BERZOVIA

No. 2167—1939.
Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 20 Decembrie 1939 ora 12, se va ține la primăria Berzovia licitație publică orală pentru vânzarea a 2 (doi) vieri reformați, cu prețul de strigare 1500 lei de bucată și a 2 (doi) tauri reformați, cu prețul de strigare 12.000 lei bucată.

Licităția se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. O. C. P.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primăria în orele de serviciu Berzovia, la 26 Noembrie 1939.
Notar, Alexandru Ghirța.
Primar, Nicolae Pasca.

S'a început târgul de Crăciun la

DUMBRAVA

Timișoara I, Str. V. Alexandri 11

JUCĂRII MECANICE

Telegrame externe

L. (Rador.) — D. Kennedy, ambasadorul Statelor Unite la Londra a fost în Washington pentru a avea conferință cu guvernul. El a părăsit Londra venind la Paris cu avionul. De aci se va duce la Lisabona, de unde se va îmbarca pentru Newyork, pe bordul hidroavionului american „Clipper”.

BELLES, 1. (Rador.) — Ancheta privind imediat după ce mai multe necunoscuti au sburat pe deasupra teritoriului belgian, a permis să se stabilească că era vorba de avioane germane. Într-o ședință, guvernul belgian a însărcinat reprezentantul său la Berlin, să protesteze contra acestor violări a teritoriului său.

AMSTERDAM, 1. (Rador.) — POSTUL DE LA DESMINTIȚI ȘTIREA DATA DE AGENȚIE AMERICANĂ, DUPĂ CARE AR AVEA DE GÂND SĂ PARĂȘINĂ REȘEDINȚA SA DELA DOORN, SĂ SE REFUGIA ÎN NORVEGIA, SAU PORTUGALIA.

PARIS, 1. (Rador.) — D. Lebrun însoțit de Champetier de Ribes, subsecretar de externe, s'a dus la ora 16 să facă o vizită la Raczkiewicz, președintele republicii poloneze.

NEW YORK, 1. (Rador.) — Agenția Dow Jones anunță că în cercurile ministerului de externe se crede că este posibil ca președintele Roosevelt să adreseze un nou apel pentru înțelegerea pașnică a diferendului sovietico-german.

AMSTERDAM, 1. (Rador.) — Cadavrele a doi aviatori germani au fost aduse la Hollum, pe insula Ameland.

COPENHAG, 1. (Rador.) — Reuter comunică că un hidroavion danez cu un echipaj de patru persoane s'a prăbușit Miercuri seara lângă Suderos (Islandia).

PARIS, 1. (Rador.) — D. Daladier și guvernul au asistat după amiază la conferința președinților grupurilor și comisiunilor din Camera. D. Daladier va face, chiar în începutul ședinței de Joi dimineața a doua, o declarație expunând situația țării în fața celei de a treia luni de război. Guvernul ministru și-a exprimat dorința de a institui o comisie de studiu, după terminarea războiului, pentru a discuta asupra măsurilor care să ia în considerare cât mai puțin costurile, astfel ca guvernul să poată obține încrederea în cursul zilei.

PARIS, 1. (Rador.) — Atât autoritățile din Oradea cât și cele superioare, s'au sesizat de unele descoperiri făcute în legătură cu moartea valorosului inginer Gheorghe Pomponiu, fost profesor la Școala Politehnică din București, și despre care se relatase la început că s'ar fi sinucis aruncându-se în fața trenului. Din investigațiile făcute după aceea, s'a ajuns la concluzia că e posibil ca o mână criminală să fi împins pe Pomponiu între linii. Se speră că rezultatul autopsiei să lămurească acest mister, deși cadavrul nu a mai rămas decât o masă informă, astfel că cercetările vor fi îngreuiate. După autopsie, trupul nefericitului inginer Gheorghe Pomponiu a fost așezat în sicriu și depus, apoi în capela cimitirului. La ora 16 s'a oficiat slujba religioasă, asistând sfâșiată de durere dna Ana Pomponiu, fosta soție a lui Gheorghe Pomponiu. Azi, Joi, corpul defunctului va fi adus în capitală și depus în capela cimitirului Bellu.

Special la Budapesta Fără pașaport

Numerul cu un act de identitate din Timișoara la 26 Decembrie dimineața.
 Numarul cu un act de identitate din Budapesta la 26 Decembrie dimineața.
 Numarul cu un act de identitate din Budapesta la 2 Ianuarie dimineața.
 Numarul cu un act de identitate din Timișoara la 1 Ianuarie seara.

Prețul lei 2075
 Copii până la 10 ani 1275 lei
 Persoană, dus și întors, în vagoane speciale de cl. III-a cu locuri numerotate. Prețurile de hotel și de excursii se pot plăti în lei.
 Termen de înscriere la 16 Decembrie, ora 6 p. m.
 Inscrieri la

Ministerul de Voinj „România”
Ca Centrală Timișoara
 Str. Alba Iulia 1. Telefon 15—14.
Ardev, Timișoara
 Str. L. C. Brătianu 45. Telefon 26—83.

Presă streină comentează

favorabil discursul d-lui Consilier Regal Gheorghe Tătărescu, primul ministru al României

PARIS. Discursul d-lui Tătărescu, sosit aici în cursul nopții, este pe larg reprodus de toate ziarele franceze de după amiază. România nu se va bate decât pentru propriile ei destine, astfel își intitulează reportajul „L'Intransigent”, care scoate în relief îndrumarea politicii externe și programul de consolidare internă al guvernului prezidat de d. Tătărescu.

„Le Temps” într-o foarte largă dădere de seamă subliniază în deosebi că importanța expunerii a d-lui Tătărescu înzămă în toate direcțiile o poziție de împăciuire. Ziarul desprinde din această cuvântare liniile generale ale politicii de strictă neutralitate, de relații amicale cu toate țările și în deosebi cu vecinii și o forțată larg constructivă în domeniul intern.

„Paris Midi” și „Paris Soir” semnalează în mod deosebit această expunere, ce a fost transmisă Miercuri seara pe larg de toate posturile franceze de radio, atât în emisiunea franceză, cât și în emisiunile în limbi străine.

ROMA. „Messagero” publică pe prima pagină textul declarațiilor d-lui Tătărescu, sub titlul: Tătărescu confirmă neutralitatea României. „Oservatore Romano”, „Giornale d'Italia”, „Tribuna” și „Gazetta del Popolo” publică amprezumate ale cuvântării citând textul anumite pasagi și spunând că programul rămân se poate rezuma astfel: neutralitate leală și integrală, consolidarea elementelor naționale în viața de stat, re-

gim de dreptate pentru minorități, consolidarea statului prin legi adaptate nevoilor noi, îmbunătățirea stării claselor muncitoare, menținerea cursului monedei naționale și perfecționarea industriei și agriculturii.

„Telegrafo” scoate în evidență cuvântarea d-lui Tătărescu reproducând textual pasajul privitor la politica externă.

BUDAPESTA. „Pester Lloyd” sub titlul „Atitudinea României este neutralitatea”, reproduce în întregime cuvântarea ținută la radio de d. Gh. Tătărescu, președintele consiliului Ziarul ține să sublinieze în special următoarea frază: România va menține un regim de complectă neutralitate.

„Nemzeti Ujság”, „Uj Magyaraság” și „Pesti Hirlap”, reproduc cu litere mari principalele declarații ale președintelui de consiliu, arătând că printre cele 22 puncte, care formează programul noului guvern, se cuprinde și întocmirea unei noi legi pentru minoritățile din România.

BERNA. Ziarele elvețiene publică toate declarațiile prim ministrului Tătărescu în textul transmis de Rador. Ziarele publică aceste declarații în loc de frunte, subliniind fie în titluri, fie în text că România dorește să rămâne neutră și că nu se va bate decât pentru propriile ei interese, dar că ea ține în același timp să rămână în relații bune cu toate țările din apropierea ei. Ele arată apoi care vor fi principalele puncte ale activității guvernului.

Moartea ing. Pomponiu învăluită de mister

Se pare că nefericitul a fost împins sub roțile trenului de o mână criminală

București, 1. (Sir.) — Atât autoritățile din Oradea cât și cele superioare, s'au sesizat de unele descoperiri făcute în legătură cu moartea valorosului inginer Gheorghe Pomponiu, fost profesor la Școala Politehnică din București, și despre care se relatase la început că s'ar fi sinucis aruncându-se în fața trenului. Din investigațiile făcute după aceea, s'a ajuns la concluzia că e posibil ca o mână criminală să fi împins pe Pomponiu între linii. Se speră că rezultatul autopsiei să lămurească acest mister, deși cadavrul nu a mai rămas decât o masă informă, astfel că cercetările vor fi îngreuiate. După autopsie, trupul nefericitului inginer Gheorghe Pomponiu a fost așezat în sicriu și depus, apoi în capela cimitirului. La ora 16 s'a oficiat slujba religioasă, asistând sfâșiată de durere dna Ana Pomponiu, fosta soție a lui Gheorghe Pomponiu. Azi, Joi, corpul defunctului va fi adus în capitală și depus în capela cimitirului Bellu.

tatul autopsiei să lămurească acest mister, deși cadavrul nu a mai rămas decât o masă informă, astfel că cercetările vor fi îngreuiate. După autopsie, trupul nefericitului inginer Gheorghe Pomponiu a fost așezat în sicriu și depus, apoi în capela cimitirului. La ora 16 s'a oficiat slujba religioasă, asistând sfâșiată de durere dna Ana Pomponiu, fosta soție a lui Gheorghe Pomponiu. Azi, Joi, corpul defunctului va fi adus în capitală și depus în capela cimitirului Bellu.

Pregătiri în vederea deschiderii cursurilor țărănești de iarnă

Timișoara, 1. — Cursurile țărănești de iarnă, inaugurate anul trecut cari s'au bucurat de strălucit succes în toată țara, se vor continua și anul acesta, dându-li-se și mai mare extensiune. În planul de lucru pe cinci ani al Camerei de agricultură din județul Timiș-Torontal, an fost prevăzute aceste cursuri, stabilindu-se atât materialul didactic, cât și specialiștii ce-l vor preda.

În vederea deschiderii acestor cursuri, Luni, 4 l. c., la Camera de agricultură se va ține o ședință cu șefii de ocoale agricole. Se va discuta modul de organizare al acestor cursuri, și se va stabili data deschiderii lor.

În zilele de 5 și 6 l. c. toți șefii de ocoale agricole vor fi convocați la Școala

de Agricultură din Ciacova unde fiecare are de tratat 2—3 subiecte de specialitate, urmând a se pune în curent cu noile cercetări, experimentări și rezultate din domeniul agriculturii.

Noul secretar general al ministerului comunicațiilor

BUCUREȘTI, 1. (Prin telefon.) — D. Ion Gigurtu, ministrul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor, a semnat azi dimineața decizia prin care d. Nicolae Nițescu avocat consilier Cl. I, din Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române este numit Secretar General al departamentului de mal sus.

TELEGRAME INTERNE

RECURSUL LUI MAX AUȘNIT
București, 1. (Sir.) — Max Aușnit a făcut recurs împotriva deciziei camerei de punere sub acuzare, prin care i se respinsese apelul ce el făcuse contra jurnalului tribunalului corecțional care-i confirmase mandatul de arestare. Termenul s'a fixat la 13 Decembrie. În ce privește instrucția în acest caz a fost terminată, urmând numai ca magistratii să semneze ordonanța definitivă.

SITUAȚIA AGRICOLA FAVORABILĂ
BUCUREȘTI, 1. (Sir.) — Timpul îmbunătățindu-se s'au reluat aproape în întreaga țară arăturile și în unele regiuni continuă însămânțările de grâu. Vitele și în special oile sunt scoase din nou la pășune. Se fac transporturi de lemne.

NOUI MĂSURI PENTRU ÎNFRÂNAREA SPECULEI
București, 1. (Sir.) — Au fost luate noul și severe măsuri pentru combaterea speculei făcută de unii comercianți hrăpăreți. Partea interesantă e că chiar din rândurile comercianților omenești și cinstiți pornește un adevărat imbold contra celor cari în aceste vremuri grele pentru țară ca și pentru toți fiii ei, se găsesc unii să-i speculeze.

CONTRABANDA DE DEVIZE LA ORADEA
ORADEA, 11. (Sir.) — În urma celor descoperite în localitate în legătură cu contrabanda de devize streine, siguranța generală întreprinde cercetări în marile orașe, pentru descoperirea rețelei cu care lucrau contrabandiștii. Deocâmdată nu poate da numele complicilor, în interesul cercetărilor.

Pentru tinerii cari doresc să devină maestri armurieri pentru Aviație și Marină

Până în ziua de 4 Decembrie se primesc înscrieri pentru școala de Armurieri ce funcționează la Constanța (Mamaia) pe lângă Școala de Tir și Bombardament a aviației.

- SE POT ÎNSCRIE:**
1. Maestri și submaestri de specialități diverse aflați la unitățile de Aviație și Marină, cari doresc să se specializeze ca maestri armurieri.
 2. Trupă în termen din Aviație, Marină și A. C. A., cari sunt meseriași cu carte de meșter sau calfă cu specialități apropiate de aceia de armurieri.
 3. Absolvenții Școlilor inferioare de meserii, gimnaziilor industriale secția metale, absolvenții cursului inferior al Școlii Mediaș cari n'au reușit a trece cursul superior, sau sunt propuși de Școala Tehnică Mediaș, cu vârsta de minimum 16 ani la 1 Decembrie. Copii de trupă din Aviație având cel puțin 16 ani la 1 Decembrie 1939.

Durata Școlii este de 5 luni.
LA ABSOLVIREA ȘCOALEI:
 Absolvenții ce au intrat în școală având deja gradul de maestru sau submaestru, se înscrie în anuarul M. A. M. în gradele respective, urmând ca avansarea lor să se facă pe baza drepturilor deja câștigate în Aeronautică.

Absolvenții școlilor din trupa în termen la terminarea Serv. Militar, vor fi angajați ca submaestri armurieri.
 Absolvenții Școlii de Armurieri, cari au ca studii Școala inferioară de meserii, gimnaziilor industriale, și cari au satisfăcut serviciul militar, vor fi angajați ca submaestri, iar ceilalți ca submaestri după satisfacerea serviciului militar, până la care dată vor fi angajați ca lucrători.
 Copii de trupă, vor fi angajați ca lucrători, iar după satisfacerea serviciului militar vor fi angajați ca submaestri.
 Pentru înscriere se cer următoarele acte:
 Extract de naștere;
 Certificat de studii;
 Actul de naționalitate;
 Certificat de bună purtare eliberat de Poliție.
 În cererile de înscriere se va scrie și adresa exactă.
 Prezentarea la concurs și școală se va face prin ziare.

Cărțile de meșter și brevete de meserie se vor elibera numai prin bresle

Timișoara, 1. — Ni se aduce la cunoștință că Ministerul Muncii a dat dispozițiuni ca, pe viitor, atât cărțile de meșter, cât și brevetele de meserie să se procure și distribue numai prin bresle și cu avizul acestora.

Faptul este de o deosebită importanță, pentru meseriași, cari vor fi scutiți astfel de drumuri costisitoare și de pierdere de timp.

Iată nu mai departe cazul cu distribuirea cărților de meșteri cari au fost terminate. Toate au fost predate breslelor respective de unde posesorii le pot ridica. In ce privește obținerea brevetelor de meserie, cei interesați vor face cereri la cari vor anexa actele necesare și le vor depune la breslele din cari fac parte. Mai mult, cei din provincie, nu vor trebui să vină la Timișoara în acest scop, ci se vor adresa secțiunilor de

breslă din comuna lor, sau cea mai apropiată. Tot la fel se va proceda cu convențiile de muncă.

In această privință următoarele bresle de meseriași patroni: constructori și lemnari, îmbrăcăminte și textile, bărbier și coafori, precum alimentație, ne roagă să aducem la cunoștința meseriașilor cele de mai sus. Meseriași din provincie, fie că sunt sau nu membri ai breslelor pentru cărțile de meșteri și brevetele de meserie, sunt rugați să nu mai vină la Timișoara, ci să se adreseze secțiunilor în preajma cărora își au domiciliul și anume: Arad, Orăștie, Deva, Petroșani, Jimboea, Lipova, Dela, Lugoj, Orșova, Caransebeș, Reșița și Oravița.

Toate cererile drepte vor fi satisfăcute prompt și în mod gratuit. Cei cari nu sunt încă organizați, au o singură datorie: să se înscrie în bresle.

Masca iubirii - Paula Wessely

Un film de inspirație georgică:

Idilă rurală infiripată între muncile câmpului cu frumoase și luminoase fotografii de lanuri și snopi, de drumuri umbrite sub arbori seculari... Iată cadrul excepțional de captivant al acestui film realizat de maestrul GEZA v. BOLVARY și care cu prilejul premierei dată astăzi noapte la Cinematograful CAPITOL pentru presă, ne-a făcut o profundă impresie. Este sigur că publicul timișorean, precum și acela al regiunii bănățene, va aprecia pe deplin această realizare magnifică, adevărată epopee a pământului veșnic.

Cadouri de Crăciun

să cumpărați deja acuma, suntem recunoscători prin mai prompt și mai eficient.

Cisme pentru Dame, căptușite: 445 lei
Șosoni pentru Dame, Domni și Copii
Ghete din postav cu talpă de cauciuc
Galoși din cauciuc în execuție modernă

DEPOZIT PRINCIPAL

Alex. Grossmann S. A.

Piața Traian Tel. 27-75

SPORT

Vom câștiga neapărat se declară în ambele tabere

Emoțiile pe cari le-a trăit publicul timișorean cu ocazia matchului Venus—Ripensia au început ca să dispară din amintire și să facă loc pronosticurilor în vederea derbyului local, matchul CAMT—Ripensia.

Obicinuitele comentarii au fost înlocuite cu presupunerii cari toate vor să conchidă în victoria echipei favorite. Marea tabără a celor doi rivali duce o luptă aprigă prin fel de fel de bombe stilistice, izvorâte din cunoașterea temeinică a posibilităților cu cari sunt înzestrate cele două echipe timișorene.

Bineînțeles superioritatea este la discreția Ripensiei, care se poate folosi de un argument foarte impresionant: am învins doar și pe Venus!

Camtiștii trebuie deocamdată să fie rezervați, căci în ultima lor partidă au făcut o impresie deplorabilă, cedând la un scor sever.

Aceasta însă nu înseamnă ca să nu fie dornici de o reabilitare, mai ales în fața

publicului nostru.

De fapt în ambele grupări se poate observa o febrilitate ce iese din comun, caracteristică marilor evenimente. Că într'adevăr matchul CAMT—Ripensia este un mare eveniment în footballul timișorean, și e menit să însemne un eveniment senzațional al turului de toamnă în campionatul național.

Astfel prima întâlnire oficială din combatanții de Duminică exercită un teres legiūm în rândurile prietenilor footballului și sperăm că ostilitățile pe teren nu vor avea calitatea să producă o desiluzie.

Aceasta nu se referă numai la cei doi jucători cari vor îmbrăca tricoul, ci și la publicul spectator care trebuie să-și însușească pornirile așa că arena să nu ia înțigarea unui bălci, cum în ultima vreme s'a întâmplat — durere — destul de des. Sportivitatea trebuie să devine atât terenul de joc cât și pe tribună.

Sperăm că nu ne vom desiluziona.

Caleidoscop sportiv

— Cei mai buni demifondisti ai Europei, după performanțele din acest an sunt următorii: Andersson suedez 3 m. 48.8 sec., Pansson suedez 3 m. 49.2 sec., Hastikka finlandez 3 m. 50 sec., Kaindl german 3 m. 50.2 sec., Peil englez 3 m. 50.2 sec., Wooderson englez 3 m. 51.4 sec., Sarkana finlandez 3 m. 52 sec., Iacob german 3 m. 52.2 sec., Meklhoe german 3 m. 52.4 sec., Ionsson suedez 3 m. 53.4 sec., Mostert german 3 m. 53.4 sec., Mäki finlandez 3 m. 53.6 sec., Szabo maghiar 3 m. 53.6 sec., Körtig german 3 m. 53.8 sec.

— Programul de drum pentru Olimpiadă a americanilor este definitiv. Federația de sport americană care mai spera în aranjarea nestingherită a Olimpiadei și ca atare a și întocmit programul de deplasare a concurenților americani. La 10 Ianuarie pornesc cu vaporul „Washington” la Garmisch-Partenkirchen, patinorii, hokeyștii și skiiori. La Olimpiada de vară urmează să pornească la data de 6 Iulie restul concurenților. Vaporul care ar fi adus pe aceștia a fost torpilat. Să fie aceasta oare un semn rău?

— Concurs de gimnastică interoraze Cluj—Reșița se va disputa Sâmbătă la orele 9 seara la Cluj în sala de gimnastică a Colegiului Unitar în cadrul organizației „Muncă și Voie Bună”. Reprezentanții ambelor orașe sunt următorii: Reșița, doamne: Doboșan Maria, Dan Iulia, Draghici Maria, Mintear Hermina, Cârciog Ana, Mavratil Ana, Schreiber Iosefina, Schulz Etelca. Domni: Dan Alexandru, Draghici Francisc, Haale Ferdinand, Köstner Ferdinand, Klier Ștefan, Manea Ferdinand, Szilágyi Francisc. Cluj, doamne: Berkovits Sári, Szabo Iona, Bodo Elisabeta, Kindl Eva, Kibédi Eta, Kovács, Gáll, Zuckermann. Domni: Ludu Remus, Pasca, Laslo Andrei, Horvath, Felvinczy, Hirschhorn, Tarcsafalvi.

— Pentru ultimul tur al campionatului au fost delegați următorii arbitri: AMEFA—Victoria, Huniade; CAMT—Ripensia, Cruțescu; UDR—Unirea Tri-

color, dr. Morariu; Juventus—Rap Stanciu; Gloria CFR—Carpați, Ce reanu. Pentru matchul Venus—Sport Studentesc se caută în arhive, un arbitru neutru.

— Bilanțul Sportiv al Federației de Football din anul acesta este următorul: Echipa națională A a disputat cinci meciuri internaționale, a câștigat două, pierdut două și unul draw. Goal averaj este 6:4. Echipa B, a disputat trei meciuri cari s'au soldat cu două victorii și unul draw, goal averajul 6:3. Este o performanță admirabilă și de toată laudă în desfășurarea și echiperii teamului național au ajuns să prețuiască culorile a căror apărare le-a fost incredințat.

— Inotătoarea americană Corkint Amsterdam a stabilit un nou record mondial la proba de 200 m. liber, parcursă gând distanța în 2 m. 38.8 sec. Vechiul record a fost deținut de olandeza Fe gelen, cu 2 m. 39 sec.

Sâmbătă și Duminică, 2—3 Decembrie, trupa marei comici TANASE, va reprezenta pe scena teatrului comunal revista în 2 acte și 52 de tablouri

„Broadway Tănase”

de Stroe, Vasilache
Cristodulo

Muzică originală de
Dendrino, Vasilache
Patrichi

Inceputul la ora 9 seara

Citiți și răspândiți
ziarul „DACIA”

INFORMAȚIUNI

Calendar

VINERI, 1 DECEMBRIE

— Sf. Prooroc Naum (721 î. Chr.).
— Sf. Eligiu (Eloi) († 659).
— Serviciu: Circ. I.: Weiss, Str. Circ. II.: R. Jahner, Str. Ștefan cel Mare. Circ. III.: Maria, Bd. Carol 4; circ. IV.: Piața Drăgălina 15.
— Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Panajoth.

SĂMBĂTA, 2 DECEMBRIE

— Sf. Prooroc Avacum (599 î. Chr.).
— Sf. Bibianu.
— Serviciu: Circ. I.: Mizericordă. Sf. Ioan 3; circ. II.: Dr. Kovács, Str. 10; circ. III.: Sârgea, Str. C. Brăduț; circ. IV.: Diana, Str. Brăduț.
— Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

— Vineri: „Căminul fericirii”; Sâmbătă: „Masca iubirii”, cu Paula Wessely. „Drapelul”, cu Brigitte Horney și Birgel.
— (fost Rivoli): „Carnavalul alb”, cu Crawford și Lewis Stone.
— Vineri: „Allo Janine”; Sâmbătă: „Căminul fericirii”.

REDAȚIUNEA NAȚIONALĂ

— Din cauza sărbătorilor naționale de azi, ziarul „Dacia” nu va apărea în ziua de azi, Sâmbătă dimineața. Proximalul număr apare Duminică, la orele obișnuite.

DELA GARDA NAȚIONALĂ DIN SACUL-SEVERIN

— M. S. Bogolea, E. Buchman, directorul particular al Garzii Naționale din Sacul-Severin pentru devotamentul și prăilejii depunerii jurământului.

DELA GARDA NAȚIONALĂ DIN SACUL-SEVERIN

— M. S. Bogolea, E. Buchman, directorul particular al Garzii Naționale din Sacul-Severin pentru devotamentul și prăilejii depunerii jurământului.

PERSOANELE, care au înaintat cereri diferite autorității militare, pentru

— de vânzare și cumpărare de imobile sunt rugate a se prezenta la Garnizoane în orice zi, pentru satisfacerea cererilor.

JUDECĂTOR-ȘEF ION RUSA

— J. Rusa, judecător la Tribunalul Timișoara, a fost delegat să conducă judecătoria pentru contravenții la legea speșială, de pe lângă municipiul Timișoara. Acest for de judecată, după cum s-a cunoscut, a fost creat prin noua speșială. Secretar al judecătoriei este Virgil Dajdea.

TRATATIVE PENTRU ASIGURAREA LOCALULUI JUDECĂTORIILOR

— D. Pesac, D. prefect col. V. Pesac a fost în cursul zilei de Miercuri nou la Pesac, pentru a supraveghea așezării serviciilor publice în sediul de plasă. Pe seama judecătoriei, care urmează să se mute acolo, s-a deschis o competiție, după cum am arătat în numărul anterior, dintre clădirile existente ale comunei. D. prefect col. Pesac s-a interesat de stadiul tratativelor ce se duc pentru achiziționarea celei noi clădiri.

DR. ION PORUMB și-a deschis biroul

— Dr. Ion Porumb și-a deschis biroul avocațial în Timișoara I, Strada Eugeni, nr. 6.

— Domnul conte și cele două expoze. În editorialul nostru de ieri, cu titlul de mai sus, s'a strecurat o greșeală de tipar cu atât mai supărătoare, cu cât fraza respectivă a devenit inteligibilă prin strecurarea ei. Greșeala este la mijlocul frazei a alineatului penultim, unde în loc de: „peste capul conților sudopi” se va citi „peste capul conților sudopi”. Credem că cititorul atent a sesizat greșeala și a făcut singur corectarea necesară.

— **FUNCTIONAR DECORAT, PRIN DECRET REGAL, d. NOTAR DIPLOMAT TRAIAN MILOVAN, ȘEFUL OFICIULUI DE PLASARE A FOST DECORAT CU CRUCEA „SERVICIULUI CREDINCIOȘ” CL. III-A.**

— **A SPART CAPUL CONCUBINEI.** Sexagenarul Kiss Pavel din Bulevardul Filipescu, în urma unei certe violente avută cu concubina sa Horvath Etelea, i-a spart capul. După ce a fost pansată de Salvare, a fost lăsată liberă.

— **Un copil cade în fântână și se înecă.** La Nițhidorf, copilul Müller George în vârstă de trei ani, jucându-se în curtea unui vecin, a căzut în fântână. După un sfert de oră, când cadavrul a fost scos din fântână. Bănueli de crimă nu sunt. Parchetul a autorizat înmormântarea.

— **Apel respins.** La secția IV a Curții de Apel a fost respins apelul făcut de Francis Times care a fost condamnat la una lună închisoare și 600 lei amendă pentru ultragierea gardianului public Traian Bârstan, în exercițiul funcțiunii.

— **Fabricile lucrează.** Astăzi fiind sărbătoare națională (1 Decembrie) serviciile la autorități și cursurile școlare sunt suspendate. Fabricile însă lucrează în mod obișnuit. Deasemeni magazinele vor fi deschise toată ziua.

— **STRĂJERESȚI.** Străjerii centurii IV-a și VI-a dela liceul C. Diaconovici Loga, din Timișoara, conduși de trimoșul și neobositul străjer, d. prof. Virgil Pau, au răspuns la apelul „Străjerii Tării”, donând pentru armată 8 perechi de ciorapi și 4 perechi de mănuși de lână, fiind depuse la Cercul de Recrutare din Timișoara. Tot această centurie a mai donat pentru înzestrarea armatei 1000 lei, iar unui camarad sărac de-al lor, un costum străjeresc. Iată fapte frumoase și mărețe, care fac cinste comandantului străjer și liceului ai cărui elevi sunt.

— **Dela breasla alimentară.** În urma hotărârilor luate în ultima ședință de comitet, breasla alimentară din ținutul Timiș, a făcut un demers pe lângă Ministerul Economiei Naționale, cerând ca brutarii cari-și încălzesc cuptoarele de copt pâine cu combustibil special, să se bucure de aceeași reducere acordată proprietarilor cu încălzit central, ceea ce înseamnă o efitinire de cca 2 lei la kgr. de combustibil. Deasemeni s'a intervenit pe lângă comisia ținutală contra speculei ca brutarii să-și aibă și ei reprezentant lor, așa cum îl au măcelarii pe d. Ion Balaș. A fost propus d. Al. Sechei, președintele breșlei. O altă intervenție s'a făcut la Inspectoratul general al muncii, pe seama măcelarilor din Timișoara cari cer ca în lunile de iarnă (1 Oct. a. c. 1 Mai 1940) în zilele de Duminică să poată ține închis, în schimb Sâmbăta să țină deschis până la orele 9 seara.

De Sâmbătă la „CAPITOL”
un eveniment autentic
PAULA WESSELY
în superfilmul vienez
„Masca iubirii”
epopeea destinului țărănesc

— **SALBATECA AGRESIUNII DE LANGA VAMA BUZIAȘ.** În seara zilei de 29 Noembrie individul Iacob Ican de 18 ani din colonia Kuntz No. 6, pe când trecea pe lângă vama Buziaș, a fost atacat de un necunoscut care i-a implantat un cutia în abdomen. În stare disperată nefericitul a fost transportat la sanatoriul Bega.

— **CONFERINȚELE DE APĂRARE PASIVĂ DELA ÎNCEPUTUL LUNEI DECEMBRIE.** Conferințe în limba română: Sâmbătă 2 Decembrie ora 11, pentru bărbați. Conferință în limba germană: Marți, 5 Decembrie, ora 11, pentru femei și bărbați. Conferință în limba maghiară: Joi, 7 Decembrie, ora 11, pentru femei și bărbați. Toate conferințele de mai sus se țin la cinema „Capitol”, numai pentru populația din Cetate. Restul conferințelor — dela 8 Decembrie înainte și pentru celelalte cartiere — le vom anunța la timp.

— **MORT DE PE URMA UNEI BĂTAI.** Parchetul local a fost înștiințat că în comuna Variaș a încetat ieri din viață tânărul Dobridoi Sovici în vârstă de 28 ani. El a fost crunt bătut acum trei săptămâni de Ilie Ostoi de 21 ani tot din comuna Variaș. Moartea lui Sovici se trage din bătaia pe care a luat-o la crismă, dintr-o ceartă, la beție.

— **AVRAM NICOLAU CONDMANAT LA 15 ZILE INCHISOAREA CORECȚIONALĂ ȘI 2000 LEI AMENDA.** În 4 Februarie a. c. secția doua a Tribunalului a condamnat pe Avram Nicolau (fost senator și proprietar al cafenelei „Ferdinand”) la 15 zile închisoare corecțională și 2000 lei amendă. Apelul introdus la secția IV a Curții de apel a fost respins ca nefondat.

— **PRAVĂLIILE SOCIETĂȚII DE PATRONAJ.** Incepând dela 1 Octomvrie a. c. s'a deschis prăvălia Societății de Patronaj, în strada Eugen de Savoya în localul Primăriei, unde s'au pus în vânzare produsele atelierului de geamanterie (poșete pentru dame, portmonee, cordoane, serviete, geamantane etc.) de cea mai bună calitate și mai efitine ca ori unde. Se execută și orice comenzi în cele mai bune condițiuni. Prăvălia este deschisă dela orele 4—7 după masă.

— **CHIRVAI OU FURT.** În zilele de chirvai în comuna Covaci din apropierea Timișorii necunoscuți au intrat în locuința lui Iosif Bill și a furat obiecte casnice în valoare de peste cinci mii de lei.

— **Ministerul Inventarului Avuțiilor Publice face cunoscut că și-a mutat birourile din localul Președinției Consiliului de Miniștri în localul său din B-dul Dacia Nr. 34, telefon No. 2—39—70. Delegații Prefecturilor și Primăriilor se vor prezenta la adresa de mai sus. Deasemenea corespondența va fi îndreptată la această adresă.**

Azi și în fiecare zi.
Cel mai mare slagăr la

CINEMA SCALA

Drapelul

Regie: TOURJANSKY, cu WILLY BIRGEL și BRIGITTE HORNEY.

COMUNICAT

pentru cizmari și tăbăcari!

— Breasla Patronilor Meseriași din Pielărie și Încălțăminte, din ținutul Timiș — Timișoara, în legătură cu constăturarea președințiilor de breșle și înțelegerea făcută între breșla și Camera de Muncă, aduce la cunoștință meseriașilor patroni, cizmari, pantofari, tăbăcari, pielari, mănșari, opincari, curelari, rihtritori, aparținând acestei breșle, că sunt obligați a avea în posesiunea lor brevetul de meserie.

— Totodată se aduce la cunoștință, că brevetele se eliberează numai prin mijlocul breșlei, care a și luat măsurile pentru procurarea cererilor tip. Biroul breșlei stă la dispoziția meseriașilor mai sus numiți, dela ora 8—11 a. m., iar pentru provincie, secțiunile breșlei, care sunt înființate în conformitate cu Legea și Statutul, aprobate de breșla.

Președintele Breșlei:
a. a. JULIȚAN R.
Secretar:
a. a. SCORȚEAN.

Primăria începe o vastă operă pentru ajutorarea săracilor la iarnă

Cum vor fi ajutate familiile concentrațiilor nevoiași

— Timișoara, I. — Primăria municipiului nostru a luat o serie de dispoziții pentru ajutorarea săracilor, a copiilor de școală și a familiilor concentrațiilor lipsiți de mijloace, în timpul iernii.

LAPTE...

— Incepând cu ziua de 10 Decembrie și până la 31 Martie, primăria va distribui sugacilor, copiilor mici și părinților nevoiași ai acestor copii, o cantitate zilnică de 285 litri lapte. Din cantitatea aceasta, zece la sută se dă zilnic sugacilor ai căror părinți nevoiași sunt concentrați, iar restul se va împărți pe sectoare în felul următor: 15 l. în sectorul I administrativ, 90 l. în sectorul II, 55 l. în sectorul III, 65 l. în sectorul IV, și 60 l. în sectorul V.

— Distribuția laptelui se va face la chioșcurile de lapte din sectoare, conform instrucțiunilor primăriei.

BUCĂTĂRIILE POPULARE

— Bucătăriile populare pentru săraci, șomeri și familii concentrațiilor nevoiași încep să funcționeze la 5 Decembrie și rămân deschise până la 31 Martie 1940.

— Asemenea bucătării vor funcționa în cartierele Iosefin și Fabric. În Iosefin se vor servi zilnic câte 200 porții de mâncare, iar în Fabric zilnic câte 300 porții.

— Tot la aceste bucătării se vor alimenta și bătrânii neputincioși și lipsiți de sprijin din oraș.

CANTINELE ȘCOLARE

— Anul acesta, primăria municipiului nostru a fost în mod deosebit preocupată de întreținerea cantinelor școlare.

— Dela 11 Decembrie până la 31 Martie 1940, primăria va împărți zilnic la toate școlile și grădiniile de copii mici din oraș o cantitate de 281.2 kgr. lapte și 140 kgr. pâine.

— În pauza dela ora 10 dimineața, fiecare școlar și școlăriță va primi 2 dl. lapte și o bucată de pâine.

— Numărul copiilor și fetelor cari primesc zilnic acest dar al primăriei în toate școlile timișorene este de 1400.

GRIJĂ ACCENTUATĂ PENTRU FAMILIILE CONCENTRAȚIILOR NEVOIAȘI

— În afară de mâncarea dela cantine și de laptele ce se va distribui în cartiere — daruri de care se vor bucura și familiile concentrațiilor săraci — primăria va ajuta aceste familii și cu lemne de foc și cu mici ajutoare bănești, în raport cu nevoile lor și cu disponibilitățile municipiului.

ULTIMA ORĂ

Economie de sânge și de suferințe...

Emoționantul expozeu făcut de d.
Daladier la deschiderea sesiunii
parlamentare

Deputații comuniști excluși din Cameră

Paris, 1. (Rador.) — Deschiderea sesiunii parlamentare se face la ora 9.30, în fața unei incinte pline, din care numai comuniștii lipseau. D. Herriot a ținut o scurtă cuvântare, ascultată în picioare de adunare, aducând omagii soldaților republicei și soldaților aliați.

Apoi a luat cuvântul d. Daladier, care spune între altele:

Se împlinesc trei luni, de când forțele noastre sunt în contact cu inamicul. În fața pozițiilor fortificate, armatele noastre și-au afirmat măiestria lor. În aer înfruntă victorioase arpile inamice, pe mări flotele aliate au paralizat submarinele Germaniei, care contrar angajamentelor luate, a recurs la războiul minelor.

Contrar prevederilor, operațiile militare nu s'au devoltat încă cu violență. Nu nouă ne revenea să luăm o asemenea inițiativă. Războiul ne-a fost impus prin voința sistematică a guvernului național-socialist, de a-și face un drum printre ruine, prin servitutea impusă când în disprețul rasei, către dominarea Europei.

Cine putea susține că făgăduelile făcute Franței au mai multă valoare decât acelea făcute națiunilor azi martire?

Acțiunea energică, tenace și decisivă a fost continuată pentru a ne apropia de victorie și a face această victorie mai puțin costisitoare în vieți omenești. Regula pentru noi care ne apărăm, este economia de sânge și de suferințe.

Frontul militar și politic franco-brita-

nic se sprijină pe vaste rezerve ale celor două imense imperii. Nu există nici cea mai mică crăpătură în acest bloc. Zadarnice sunt toate speculațiile cu privire la eventuale năștegeri. între Franța și credincioasa sa aliată.

Noi francezii ne înfățișăm în ochii lumii cu genul nostru neatins, cu magnificul cortegiu al gloriilor noastre, cu poezii și cu savanții noștri aplicându-se asupra nădejților, sau asupra suferințelor tuturor oamenilor. Nimeni nu se gândește să despărță Franța de războiul de Franța radioasă, care a contribuit la deșteptarea tuturor popoarelor, prin luminile spiritului său și prin generozitatea inimii sale.

Inercările Germaniei de a frânge rezistența Franței prin desbinări de ordin intern, s'a lovit de unitatea Franței. Conducătorii comuniști care pledau mai ieri contra Germaniei, începând din Septembrie, când toți francezii se ridicaseră să apere patria, când marea masă a comunistilor se prezenta la regimente și mergea să facă față primejdiei, frunțașii comuniști au schimbat brusc atitudinea și s'au pus la dispoziția Germaniei. Această groaznică trădare n'a dat roadele pe care le aștepta Germania. Forțele morale ale Franței sunt nestirbite.

Trădătorii, de oriunde ar veni și oricare ar fi masca care o poartă pe obraz, n'au dreptul să vie printre noi.

Pentru a avea dreptul să visăm Franța de mâine, trebuie mai întâi să salvăm

țara, să câștigăm războiul.

Fii eroilor dela Verdun, cari au zdrobit asaltul germanic în câmpia netedă, vor ști să sfarme pozițiile pe cari le ocupă orice nou asalt.

Trebuie, este datoria zilei de azi, ca țara să fie gata să suporte deslănțuirea forțelor barbariei. Trebuie ca ea să privească cu calm încercările cari o așteaptă fără îndoială și să aibă același suflet de oțel, pe care îl aveți în fața primejdiei voi, infanteriști din tranșee, aviatori din văzduh, marinari de pe oceane.

Pe hotărârea voastră trebuie să se alinieze sufletele noastre, pentru mântuirea Franței și a libertății.

Cuvântarea d-lui Daladier a fost ascultată de incintă într-o tăcere plină de reculegere.

La un moment dat și-au făcut apariția deputații comuniști Bontes și Carnavin. Faptul acesta a provocat un incident care a întrerupt citirea declarației.

D. Herriot a vestejit atitudinea rușinoasă a deputatului Bontes, care voia să răspundă la invectivele ce-i arau aruncate. Chestorul Barthe a încercat să convingă pe deputații comuniști să nu insiste. Din ordinul președintelui, șeful usierilor a procedat apoi la expulzarea deputaților comuniști.

Președintele consiliului a continuat cu citirea declarației, proclamând în prealabil că „parlamentul francez nu poate tolera prezența trădătorilor”. (Aplauze.)

D. Al. Radian

a revenit la ministerul
Propagandei Naționale

D. ALEXANDRU RADIAN
ministru al Propagandei

București, 1. (Sir.) — D. Alexandru Radian a fost numit ministru al Propagandei Naționale.

D-sa a depus ieri, 30 Noembrie, în fața M. S. Regalului, jurământul în fața M. S. Regalului.

D. ION DRAGU A FOST DELEGAT SECRETAR GENERAL

București, 1. (Sir.) — D. Ion Dragă, directorul presei, a fost delegat secretar general al ministerului Propagandei Naționale.

Revenirea d-lui Alexandru Radian la departamentul Propagandei Naționale, la câteva zile numai dela părăsirea acestui departament, de care s'a despărțit în momentul demisiei întregului cabinet prezidat de d. C. Argetoianu — seamnă nu numai o satisfacție omului de mari concepții, ci și acceptarea acestor concepții, pe cari nu poate înfăptui decât cel ce le-a elaborat în întregul lor ansamblu și a început să le pună în aplicare fără a avea însă gazul necesar de a le duce la desăvârșire.

Ministerul Propagandei Naționale după cum am spus-o încă la prima ștăulare a d-lui Alexandru Radian, în vremurile de nesigurantă și tulburări externe de azi, un departament de importanță celui al apărării naționale, economiei naționale și al altora, cu cumpănitor în vremuri grele. Un asemenea departament nu poate fi condus de cât de o personalitate care oferte multiple garanții de competență, de plefă, de adaptare la anumite împrejurări, fără a uita însă un singur moment finală.

Din discursurile rostite acum câteva zile, la despărțirea d-lui Alexandru Radian de ministerul Propagandei, s'a putut vedea de ce aprecieri se bucură d-sa în această privință. Revenirea d-sale la departament, este o dovadă că aprecierile rostite n'aveau numai un caracter de circumstanță.

În noul secretar general al departamentului, d. director al presei Ion Dragă, camarad atât de sincer al camarazilor din sânul cărora s'a ridicat, d. ministru Alexandru Radian are un colaborator tot atât de competent.

CONFLICTUL FINO-RUS S'A DESLANȚUIT

Trupele sovietice au intrat în Finlanda

Helsinki, 1. (Rador.) — Biroul telegrafic finlandez anunță: Avioanele ruse au aruncat cincii bombe de calibrul mic deasupra aerodromului Malm, de lângă Helsinki, fără a pricinui pagube însemnate.

Deasupra cartierului muncitoresc Surnaa al capitalei, avioanele sovietice au aruncat bombe manifeste.

Satul Vammelseuu de pe istmul Carelii a fost bombardat de pe mare.

Lupte de artilerie se desfășoară în satul Kivinebb. În apropiere de Suojaervi, rușii au ocupat regiunea dintre Thysylae și frontiera sovietică.

Puțin după ora 9, avioanele ruse au aruncat bombe incendiare deasupra părții orientale a Viborgului.

TRUPELE SOVIETICE ÎN FINLANDA

Londra, 1. (Rador.) — Reuter anunță că după știri primite de ziarele londoneze, trupele sovietice ar fi trecut frontiera Finlandei Joi dimineața la ora 9 și 15.

Atacurile s'ar fi produs în mai multe puncte ale Carelii. Câteva minute după aceea, avioanele sovietice au sburat deasupra orașului Helsinki. Ele au fost primite de un puternic foc al tunurilor antiaeriene.

Publicul a dat dovadă de un calm remarcabil. Tramvaiele au fost oprite.

COMUNICATUL POSTULUI DE RADIO HELSINKI

HELSINKI, 1. (Rador.) — Postul de radio Helsinki anunță la ora 13.15 (ora locală), că Finlanda a fost obiectul unei agresiuni a armatei sovietice, după cum a fost anunțat Joi în emisiunea extraordinară a aceluiaș post. Relațiile diplomatice între cele două țări sunt rupte. Sovietele au trimis deasemeni o escadrilă de avioane deasupra Finlandei, violând astfel teritoriul finlandez.

AVIOANE RUSE DOBORATE

HELSINKI, 1. (Rador.) — Ministerul apărării naționale anunță că două avioane sovietice au fost doborâte de artileria antiaeriană. Unul din aceste avioane a căzut în apropiere de Helsinki. Din aceeași sursă se anunță că trupele sovietice se pregătesc să debarce pe insula Seiskari, din golful finic, în apropiere de Kronstadt.

TRUPELE SOVIETICE AU OCUPAT O PENINSULA PESCĂREASCĂ

Helsinki, 1. (Rador.) — Havas: Sirenile

au dat alarma Joi dimineața la ora 9.20. Artileria antiaeriană a început imediat să tragă.

La ora 9.50, zece de avioane au sburat dealungul coastei finlandeze. La Viipuri, o escadrilă sovietică a aruncat mai multe bombe incendiare, când foc la trei clădiri. Tunurile sovietice dela Kronstadt au bombardat localitatea Vammesuu. La Kivenpaas, în apropiere de frontieră a avut loc un duel de artilerie.

La frontiera de Est, trupele sovietice au ocupat un leșind lângă Suojaervi. Centrul industrial din valea Vuoksi a fost bombardat. Un spital a fost atins. Trupele sovietice au ocupat peninsula de sate pescărești din apropierea Oceanului Arctic.

LA MOSCOVA NU SE ȘTIE NIMIC

Moscova, 1. (Rador.) — Agenția D. N. B. comunică: În streinătate s'au răspândit zvonuri, după care trupele sovietice ar fi trecut frontiera finlandeză și avioanele sovietice ar fi bombardat aerodromul dela Helsinki. În cercurile competente dela Moscova se declară că nu se știe nimic în această privință. Aceste cercuri refuză să ia poziție față de știrile de mai sus.